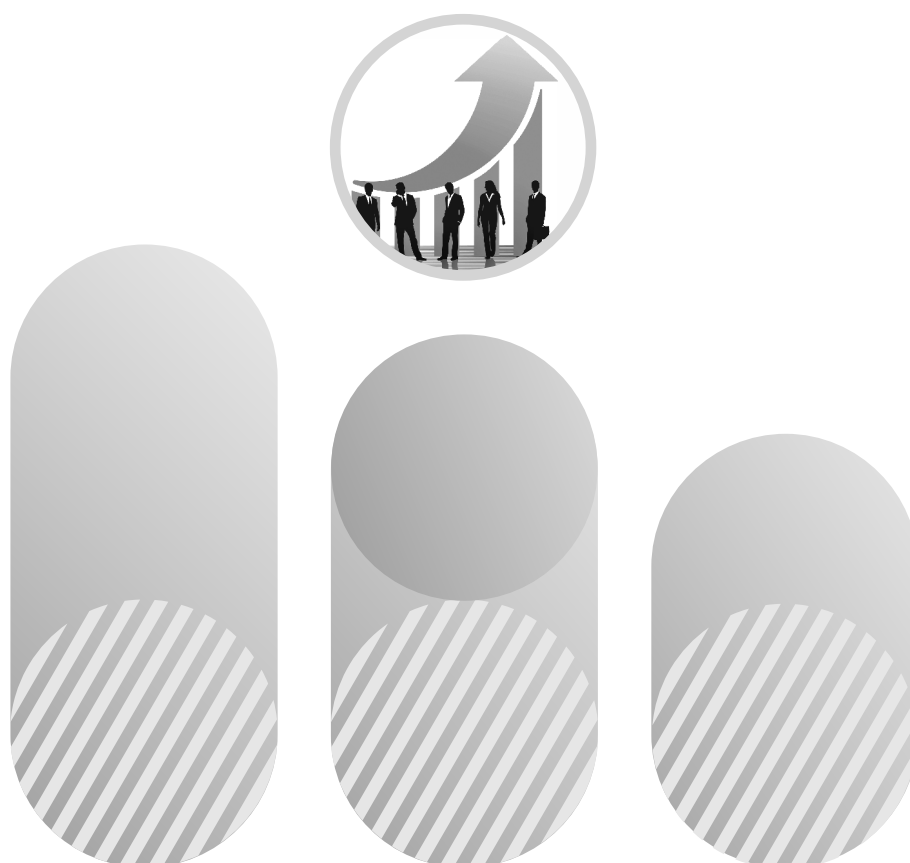

Aktywność ekonomiczna ludności Polski IV kwartał 2019 r.

Labour force survey in Poland IV quarter 2019

Aktywność ekonomiczna ludności Polski IV kwartał 2019 r.

Labour force survey in Poland IV quarter 2019

Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland

Warszawa Warsaw 2020

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Główny Urząd Statystyczny, Departament Rynku Pracy
Statistics Poland, Labour Market Department

Zespół autorski

Editorial team

Iwona Biały, Małgorzata Cacko, Katarzyna Derucka, Magdalena Łączyńska, Irena Skrzypczak, Hanna Strzelecka

Współpraca

Co-operation

Waldemar Popiński

Departament Programowania i Koordynacji Badań

Programming and Coordination of Statistical Surveys Department

Pod kierunkiem

Supervised by

Agnieszka Zgierska

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Zakład Wydawnictw Statystycznych

Statistical Publishing Establishment

ISSN 1425-7890

Publikacja dostępna na stronie

Publications available on website

stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

Przedmowa

Niniejsza publikacja opracowana została na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), przeprowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny w IV kwartale 2019 roku.

Opracowanie składa się z syntezy, tablic statystycznych oraz uwag metodologicznych. W uwagach metodologicznych omówiono koncepcję badania, sposób doboru próby gospodarstw domowych i uogólniania wyników badania oraz podstawowe pojęcia stosowane w publikacji. Tablice statystyczne obejmują zestawienia wybranych wyników wraz ze wskaźnikami precyzji, tablice przeglądowe z wynikami badania z lat wcześniejszych, w tym tablice prezentujące wskaźniki monitorujące liczone na podstawie BAEL oraz tablice zawierające wyniki badania przeprowadzonego w IV kwartale 2019 roku.

Wybrane wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności pod nazwą „Kwartalna informacja o rynku pracy” można także znaleźć w Internecie pod adresem: <http://www.stat.gov.pl>; obszar tematyczny: Rynek pracy. Dane z badania służą do monitorowania wielu strategii krajowych i międzynarodowych oraz strategii regionalnych. Bardzo szeroki wachlarz wskaźników opartych na wynikach BAEL zawarty został w systemie monitorowania rozwoju STRATEG, który dostępny jest pod adresem <http://strateg.stat.gov.pl/>.

Wyniki badania prowadzonego w poszczególnych krajach Wspólnoty Europejskiej jako Labour Force Survey dostępne są na stronach Eurostat pod adresem: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/lfs/statistics-illustrated>.

Publikacja przygotowana została przez zespół pracowników Wydziału Zasobów Pracy w Departamencie Rynku Pracy GUS, przy współpracy z Urzędem Statystycznym w Gdańsku oraz Centrum Informatyki Statystycznej – Wydział Systemów Pozyskiwania Danych w Radomiu.

Liczymy na Państwa dalszą współpracę w doskonaleniu zawartości publikacji, jak również uwagi i sugestie, w tym dotyczące treści i formy publikacji. Pozwolą one w większym stopniu wyjść naprzeciw Państwa oczekiwaniom.

W imieniu Kierownictwa Głównego Urzędu Statystycznego serdecznie dziękujemy wszystkim Respondentom, którzy wzięli udział w realizacji badania – za przekazane informacje i poświęcony czas.

Dyrektor
Departamentu Rynku Pracy
Agnieszka Zgierska

Warszawa, kwiecień 2020

Preface

The publication was prepared on the basis of the generalized results of the probability sample Labour Force Survey (LFS) conducted by the Statistics Poland in the fourth quarter of 2019. The publication consists of executive summary, statistical tables and methodological notes. The methodological notes present: the concept of the survey, the method of households sampling and generalization of the results, as well as basic definitions applied in the survey. Statistical tables consist of the selected results supplemented with standard errors, review tables from the previous years including tables containing monitoring indicators calculated on the basis of the LFS, and detailed tables presenting results of the survey conducted in the fourth quarter of 2019. The selected Labour Force Survey results titled “Quarterly information on the Labour Market” could also be found on the Statistics Poland website: <http://www.stat.gov.pl>; topic: Labour Market. The data of the survey are used for monitoring various national and international strategies and regional strategies. A wide range of indicators based on the LFS results was included in the system of development monitoring STRATEG, which is available on the website: <http://strateg.stat.gov.pl>.

The results of the survey carried out in particular European Union countries as the Labour Force Survey are also available on the Eurostat website:

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/lfs/statisticsillustrated>.

The publication has been prepared by the team of staff of the Labour Resources Section in the Statistics Poland Labour Market Department with co-operation of the Statistical Office in Gdańsk and the Statistical Computing Centre - Statistical System Section in Radom.

We do count on your further co-operation in the work concerning improvement of the publication. We shall appreciate any comments and suggestions, particularly regarding the contents and form of the publication. They will allow us to live up to all your expectations.

On behalf of the Governing Body of the Statistics Poland, we would like to express our thanks to all the Respondents who agreed to participate in the survey for the provided information and devoted time.

Director
of the Labour Market Department
Agnieszka Zgierska

Warsaw, April 2020

SPIS TREŚCI

CONTENTS

	Str.
Przedmowa	3, 4
SPIS WYKRESÓW	5
Objaśnienia znaków umownych i ważniejsze skróty	6
Synteza	7, 12
UWAGI METODOLOGICZNE	17
ZAŁĄCZNIKI	APPENDICES
Załącznik 1. Spis tablic dostępnych w formacie excel	36
Załącznik 2. Karta rotacji na lata 2016–2021	42
Załącznik 3. Najważniejsze akty prawne dotyczące badania siły roboczej w krajach Unii Europejskiej	43
Załącznik 4. Publikacje z wykorzystaniem wyników BAEL oraz badań modułowych	44

SPIS WYKRESÓW

LIST OF CHARTS

	Str.
Wykres 1. Liczba pracujących i wskaźnik zatrudnienia dla osób w wieku 15 lat i więcej według płci	8, 13
Wykres 2. Liczba pracujących i wskaźnik zatrudnienia dla osób w wieku 15 lat i więcej według miejsca zamieszkania	8, 13
Wykres 3. Liczba osób bezrobotnych i stopa bezrobocia według płci	10, 15
Wykres 4. Liczba osób bezrobotnych i stopa bezrobocia według miejsca zamieszkania	10, 15
Wykres 5. Bierni zawodowo w wieku produkcyjnym według przyczyn bierności i płci	11, 16
Wykres 6. Bierni zawodowo w wieku produkcyjnym według przyczyn bierności i miejsca zamieszkania	11, 16

Objaśnienia znaków umownych i ważniejsze skróty

Symbols and main abbreviations

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (—)	oznacza, że zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Znak Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji categories of applied classification presented in an abbreviated form
„W tym” Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given

Skróty i pełne nazwy sekcji PKD stosowane w publikacji

Abbreviations and full names NACE Rev. 2 sections used in the publication

Skrót Abbreviation	Pełna nazwa Full name
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę <u>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</u>	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych <u>Electricity, gas steam and air conditioning supply</u>
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami, rekultywacja Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, including motorcycles
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi Accommodation and food service activities
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości Real estate activities
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca Administrative and support service activities

Synteza

W związku z tym, że na przestrzeni roku zmniejszyła się ludność objęta badaniem BAEL¹, zmiany które zaszły na rynku pracy pomiędzy IV kwartałem 2019 r. a IV kwartałem 2018 r. lepiej obrazują wartości względne. Analiza struktury ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy pokazuje, że w porównaniu z **IV kwartałem 2018 r.** zwiększył się udział pracujących, a zmniejszył osób bezrobotnych, odsetek biernych zawodowo utrzymał się na zbliżonym poziomie. W porównaniu z IV kw. 2018 r. zmniejszyła się stopa bezrobocia oraz odsetek długotrwale poszukujących pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych. Ponadto w ogóle ludności w wieku produkcyjnym zmniejszył się udział osób biernych zawodowo, a najczęściej występującymi przyczynami bierności w tej grupie wieku nadal pozostają: obowiązki rodzinne, choroba lub niepełnosprawność, nauka i uzupełnianie kwalifikacji oraz emerytura.

W porównaniu z **III kwartałem 2019 roku** zaobserwowano spadek populacji aktywnych zawodowo wynikający ze zmniejszenia się zbiorowości osób pracujących i bezrobotnych. Zmniejszył się wskaźnik zatrudnienia, jak i stopa bezrobocia. Populacja biernych zawodowo zwiększyła się.

1. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

W IV kwartale 2019 r. ludność aktywna zawodowo w wieku 15 lat i więcej liczyła 16953 tys. osób i zmniejszyła się zarówno w porównaniu z III kwartałem 2019 roku (o 198 tys., tj. o 1,2%), jak i z IV kw. 2018 r. (o 105 tys., tj. o 0,6%). Populacja osób biernych zawodowo w wieku 15 lat i więcej liczyła 13313 tys. i zwiększyła się w porównaniu z III kwartałem 2019 r. (o 189 tys., tj. o 1,4%) oraz w niewielkim stopniu zmniejszyła się w porównaniu z IV kw. 2018 r. (o 40 tys., tj. o 0,3%).

Liczba osób niepracujących (bezrobotnych, jak i biernych zawodowo w wieku 15 lat i więcej) przypadających na 1000 osób pracujących zwiększyła się w stosunku do poprzedniego kwartału, natomiast zmniejszyła się w porównaniu z analogicznym okresem 2018 r. W IV kwartale 2019 r. wskaźnik ten wyniósł 838 (w miastach 832, na wsi 847), w III kwartale 2019 r. – 822 (w miastach 826, na wsi 815), natomiast w IV kwartale 2018 r. – 853 (w miastach 840, na wsi 874).

Współczynnik aktywności zawodowej w IV kwartale 2019 r. wyniósł 56,0% i zmniejszył się zarówno w porównaniu z III kwartałem 2019 r. (o 0,7 p. proc.), jak i w odniesieniu do IV kwartału 2018 r. (o 0,1 p. proc.). Nieco wyraźniejsze zmiany niż w całej populacji zauważyć można wśród osób w wieku produkcyjnym². Dla tej grupy współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 77,2% i zmniejszył się w skali kwartału (o 0,6 p. proc.), natomiast zwiększył w porównaniu z IV kw. 2018 r. (o 0,6 p. proc.). Analogicznie jak w poprzednich kwartałach, znacznie wyższy współczynnik aktywności zawodowej w grupie osób w wieku 15 lat i więcej odnotowano wśród mężczyzn niż wśród kobiet (65,2% wobec 47,6%). Mniejsze zróżnicowanie poziomu aktywności zawodowej według płci wystąpiło w grupie osób w wieku produkcyjnym (81,6% dla mężczyzn wobec 72,2% dla kobiet). Miejsce zamieszkania (miasto/wieś) nie ma aż takiego wpływu jak płeć na wartości współczynnika aktywności zawodowej dla osób w wieku 15 lat i więcej.

2. PRACUJĄCY

W IV kwartale 2019 r. populacja osób pracujących liczyła 16467 tys. (z czego zdecydowaną większość stanowiły osoby w wieku produkcyjnym – 96,1%, tj. 15819 tys. pracujących) i zmniejszyła się w porównaniu z poprzednim kwartałem (o 0,9%), a zwiększyła się w odniesieniu do IV kw. 2018 r. (o 0,4%).

Spadek liczby osób pracujących zanotowany w porównaniu z poprzednim kwartałem wystąpił niezależnie od płci, jak i miejsca zamieszkania. W porównaniu z IV kw. 2018 r. liczba osób pracujących zwiększyła się wśród mężczyzn,

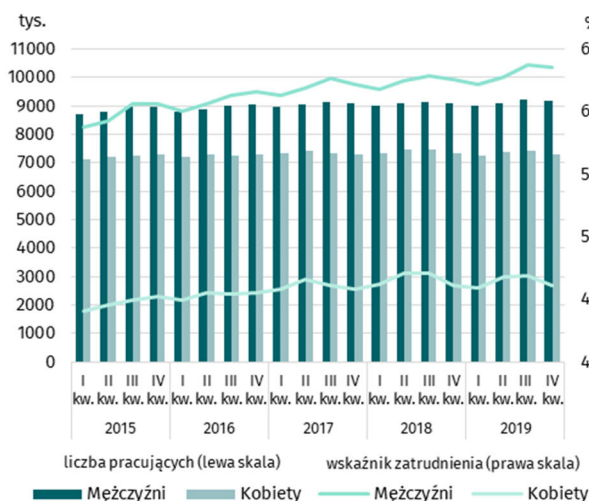
¹ Analizując zmiany w czasie należy pamiętać o podstawie uogólniania wyników reprezentacyjnego badania BAEL. W IV kwartale 2019 r. do uogólnienia danych zastosowano informacje o ludności Polski w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów ludności według stanu w dniu 30 IX 2019 r., natomiast w III kw. 2019 r. wg stanu w dniu 30 VI 2019 r., a w IV kw. 2018 r. wg stanu w dniu 30 IX 2018 r. Liczba ludności została pomniejszona o ludność pozostającą poza zakresem BAEL. Patrz uwagi metodologiczne na str. 18.

² Dla mężczyzn 18-64 lata, dla kobiet 18-59 lat.

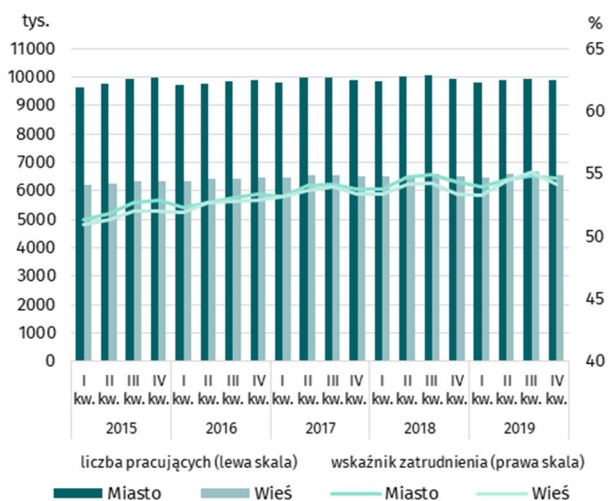
a zmniejszyła się wśród kobiet, biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania wśród mieszkańców wsi zaobserwowano wzrost, a wśród mieszkańców miast spadek tej populacji. Nadal wśród ogółu pracujących przeważają mężczyźni – w IV kwartale 2019 r. ich udział w tej populacji wyniósł 55,7%. Pracujący mieszkańcy miast stanowili w analizowanym okresie 60,1% ogółu pracujących.

Wskaźnik zatrudnienia zmniejszył się w porównaniu z poprzednim kwartałem. Spadek wystąpił niezależnie od płci, jak i miejsca zamieszkania (głębszy – o 0,8 p. proc. odnotowano wśród kobiet oraz o 1,0 p. proc. wśród osób zamieszkujących obszary wiejskie). W skali roku na zwiększenie wskaźnika ogółem wpływ miał przede wszystkim wzrost udziału pracujących wśród mieszkańców wsi, a biorąc pod uwagę płeć wzrost wystąpił jedynie wśród populacji mężczyzn (wskaźnik zatrudnienia wśród kobiet pozostał na niezmiennym poziomie). Dla osób w wieku produkcyjnym w IV kwartale 2019 r. wskaźnik zatrudnienia wyniósł 74,9% i zmniejszył się w stosunku do poprzedniego kwartału (o 0,4 p. proc.), a zwiększył się w porównaniu z IV kw. 2018 r. (o 1,3 p. proc.). Podobnie jak w przypadku współczynnika aktywności zawodowej, wyraźnie wyższy wskaźnik zatrudnienia, szczególnie wśród osób w wieku 15 lat i więcej, występuje w populacji mężczyzn (63,5%) niż kobiet (46,1%). Mniejszą rozpiętość wskaźnika zatrudnienia obserwuje się dla osób w wieku produkcyjnym, wśród których wskaźnik ten dla mężczyzn wyniósł 79,4%, a dla kobiet 69,8%. Wskaźniki zatrudnienia dla mieszkańców miast i wsi w obu analizowanych grupach wieku charakteryzuje również znacznie mniejsze zróżnicowanie.

Wykres 1. Liczba pracujących i wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15 lat i więcej według płci

Wykres 2. Liczba pracujących i wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15 lat i więcej według miejsca zamieszkania

Wskaźnik zatrudnienia jest zróżnicowany regionalnie. W IV kwartale 2019 r. najwyższy poziom wskaźnika zatrudnienia odnotowano w województwie mazowieckim (59,2%), pomorskim (57,6%) oraz wielkopolskim (56,9%), natomiast najniższy w województwie śląskim (51,1%) oraz warmińsko-mazurskim (51,4%).

Charakterystyka populacji pracujących w IV kwartale 2019 roku

- Prawie 72% ogółu osób pracujących posiadało wykształcenie co najmniej średnie. Wśród kobiet udział takich osób był znacząco wyższy niż wśród mężczyzn – 81,0% wobec 64,6%. Osoby pracujące legitymujące się wykształceniem wyższym stanowiły 36,3% ogółu pracujących.
- Jako pracownicy najemni pracowało 13190 tys. osób, tj. 80,1% ogółu pracujących. Liczba osób pracujących na własny rachunek wyniosła 2918 tys. (tj. 17,7% ogółu pracujących). Pomagający bezpłatnie członkowie rodzin liczyli 360 tys. osób, tj. 2,2% całej populacji pracujących.

- Populacja osób pracujących posiadających umowę na czas określony liczyła 2725 tys. osób, co stanowiło 20,7% ogółu pracowników najemnych. Wśród osób posiadających umowę na czas określony nieznacznie przeważali mężczyźni – ich udział wynosił 51,4% wobec 48,6% dla kobiet.
- W niepełnym wymiarze czasu pracy pracowało 1105 tys. osób (tj. 6,7% ogółu pracujących), częściej były to kobiety niż mężczyźni – 10,1% ogółu pracujących kobiet pracowało w wymiarze krótszym niż pełen etat (wśród mężczyzn udział ten wyniósł 4,0%).
- Najwięcej osób pracowało w sektorze usługowym – 9592 tys. osób, co stanowiło 58,2% wszystkich pracujących. Pracujący w sektorze przemysłowym (5266 tys.) stanowili 32,0%, a w sektorze rolniczym (1504 tys.) – 9,1% ogółu pracujących³. Najwięcej mężczyzn pracowało w przetwórstwie przemysłowym (24,4%), natomiast kobiety najczęściej wykonywały pracę w działalności związanej z handlem (17,7%). Wśród mieszkańców miast, jak i wsi dominowała praca w przetwórstwie przemysłowym (odpowiednio 19,0% i 21,7%).
- Przeciętny tygodniowy czas pracy we wszystkich miejscach pracy (głównej i dodatkowej) wyniósł 38,3 godz. i był on dłuższy wśród mieszkańców wsi (39,1 godz.) niż miast (37,9 godz.). Kobiety pracowały krócej niż mężczyźni (odpowiednio: 36,6 godz. i 39,8 godz.).
- W więcej niż jednym miejscu pracy pracowało 817 tys. osób. Udział tej populacji w liczbie pracujących ogółem wyniósł 5,0%. Pracę dodatkową częściej wykonywali mężczyźni niż kobiety (5,6% ogółu pracujących mężczyzn wobec 4,2% kobiet) oraz mieszkańcy wsi niż miast (odpowiednio: 6,8% i 3,7%). Praca dodatkowa wykonywana była najczęściej w rolnictwie (43,0% ogółu pracujących dodatkowo), a następnie w edukacji (10,5%) oraz opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (9,8%).
- Innej pracy niż obecnie wykonywana poszukiwało 189 tys. osób pracujących, co stanowiło 1,1% ogółu pracujących. Najważniejszą przyczyną poszukiwania pracy była chęć poprawy warunków finansowych. Powód ten wskazało 95 tys. osób, czyli 50,3% ogółu poszukujących innej pracy. Drugą pod względem wielkości grupę stanowiły osoby poszukujące lepszych warunków pracy innych niż finansowe – 34 tys. osób (18,0%), kolejną – osoby poszukujące stałej pracy – 17 tys. osób (9,0%). Liczba osób pracujących zainteresowanych podjęciem pracy w obrębie Unii Europejskiej wyniosła 29 tys. osób (15,3% ogółu poszukujących innej pracy).

3. BEZROBOTNI

W IV kwartale 2019 r. populacja osób bezrobotnych⁴ liczyła 486 tys. i zmniejszyła się w stosunku do poprzedniego kwartału (o 46 tys., tj. o 8,6%), jak i w porównaniu z IV kw. 2018 r. (o 163 tys., tj. o 25,1%). Zaobserwowany w okresie kwartału spadek liczby bezrobotnych wystąpił niezależnie od płci, jak i miejsca zamieszkania. Ograniczenie bezrobocia w okresie roku wystąpiło we wszystkich analizowanych subpopulacjach, przy czym w podziale na płeć w większym stopniu wśród mężczyzn, a biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania – wśród mieszkańców wsi. Wśród osób bezrobotnych większość stanowili mężczyźni – ich udział w IV kwartale 2019 r. wyniósł 50,8%. Mieszkańcy miast stanowili w IV kwartale 2019 r. 62,1% ogółu bezrobotnych.

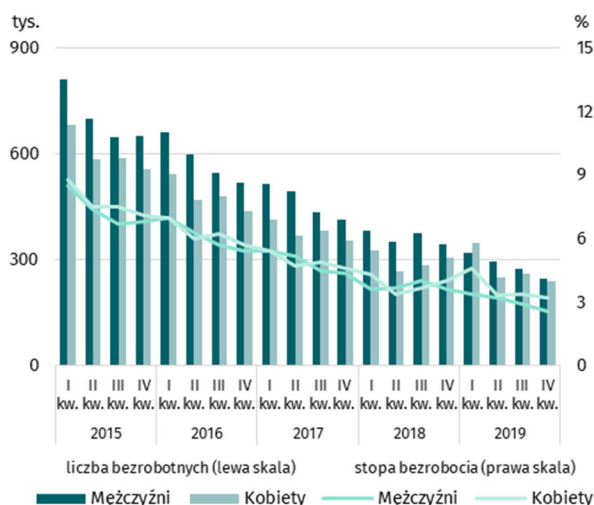
W IV kwartale 2019 r. stopa bezrobocia ogółem wyniosła 2,9%. Wyższy poziom natężenia bezrobocia odnotowano wśród kobiet (3,2%) niż wśród mężczyzn (2,6%), a biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania wśród mieszkańców miast niż wsi (3,0% wobec 2,7%). W porównaniu z poprzednim kwartałem, jak i z IV kw. 2018 r. stopa bezrobocia ogółem zmniejszyła się (odpowiednio o 0,2 p. proc. i o 0,9 p. proc.). Spadek stopy bezrobocia w okresie kwartału, jak i w porównaniu z IV kw. 2018 r. wystąpił niezależnie od płci, jak i miejsca zamieszkania.

Natężenie bezrobocia jest silnie zróżnicowane regionalnie. W IV kwartale 2019 r. najniższą stopę bezrobocia odnotowano w województwie małopolskim (2,0%), lubuskim i pomorskim (po 2,1%), łódzkim i wielkopolskim (po 2,4%) i śląskim (2,5%), natomiast najwyższą w województwie lubelskim (4,9%), podkarpackim (4,5%) i opolskim (4,3%).

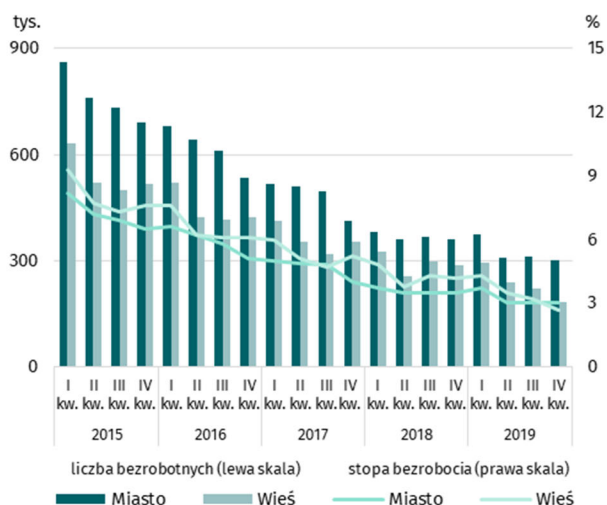
³ Udziały nie sumują się na 100%, ponieważ dla części pracujących nie ustalono rodzaju działalności głównego miejsca pracy.

⁴ Zgodnie z wytycznymi Eurostat, bezrobotni obejmują osoby w wieku 15-74 lata.

Wykres 3. Liczba osób bezrobotnych i stopa bezrobocia według płci

Wykres 4. Liczba osób bezrobotnych i stopa bezrobocia według miejsca zamieszkania

Charakterystyka populacji bezrobotnych w IV kwartale 2019 roku

- Najliczniejszą zbiorowość wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (133 tys.) oraz 35-44 lata (107 tys.), natomiast najmniejszą w wieku 55-74 lata (60 tys.) i w tej grupie wieku odnotowano najniższy poziom stopy bezrobocia – 2,1%. Nadal najwyższa stopa bezrobocia występuje wśród osób w wieku 15-24 lata – w IV kwartale 2019 r. wyniosła 7,9%.
- Najniższe natężenie bezrobocia dotyczyło osób z wykształceniem wyższym, dla tej populacji stopa bezrobocia w IV kwartale 2019 r. wyniosła 1,7%. Najwyższą stopę bezrobocia (7,4%) odnotowano wśród osób o najniższym poziomie wykształcenia (co najwyżej gimnazjalne).
- Liczba osób bezrobotnych poszukujących pracy wyniosła 448 tys. (w tym 225 tys. kobiet), co stanowiło 92,2% całej populacji osób bezrobotnych (90,3% wśród mężczyzn i 94,1% wśród kobiet). Pozostałe osoby bezrobotne nie poszukiwały pracy, ponieważ już ją znalazły i oczekiwały na jej rozpoczęcie (w ciągu 3 miesięcy) oraz były gotowe do jej podjęcia.
- Osoby bezrobotne najczęściej poszukiwały pracy poprzez: krewnych i znajomych – tę metodę wskazało 321 tys. osób⁵, urząd pracy (289 tys. osób), bezpośredni kontakt z zakładem pracy (232 tys. osób) oraz przeglądanie ogłoszeń (181 tys. osób).
- Bezrobotni najczęściej deklarowali, że poszukiwali pracy w charakterze pracowników najemnych w pełnym wymiarze godzin (56,4% ogółu bezrobotnych) lub w pełnym wymiarze czasu, z możliwością podjęcia pracy w niepełnym wymiarze (19,1%).
- Z ogółu osób bezrobotnych poszukujących pracy 27 tys. było zainteresowanych podjęciem pracy za granicą w krajach Unii Europejskiej, co stanowiło 6,0% ogółu tej zbiorowości.

⁵ Suma według metod poszukiwania pracy jest większa niż liczba ogółem poszukujących pracy ze względu na to, że osoba mogła wskazać dowolną liczbę stosowanych metod.

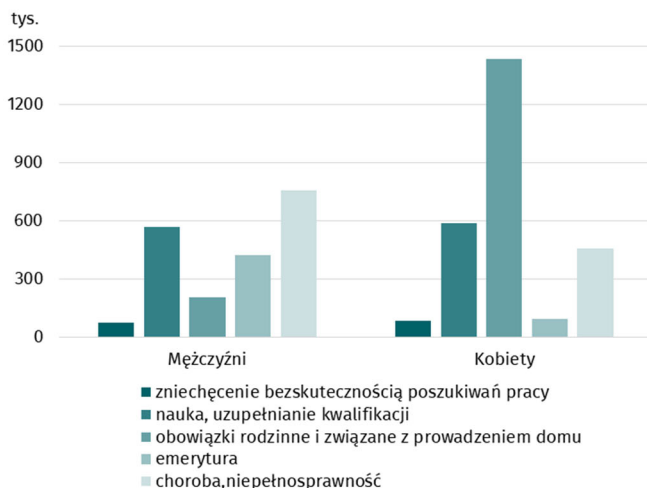
- Spośród bezrobotnych spełniających kryteria stosowane w BAEL, w IV kwartale 2019 r. 38,3%⁶ osób zadeklarowało, że były zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy jako bezrobotni, natomiast zasiłek dla bezrobotnych pobierało 26,3% tej grupy osób (co stanowi 10,1% całej populacji osób bezrobotnych wg BAEL).

4. BIERNI ZAWODOWO

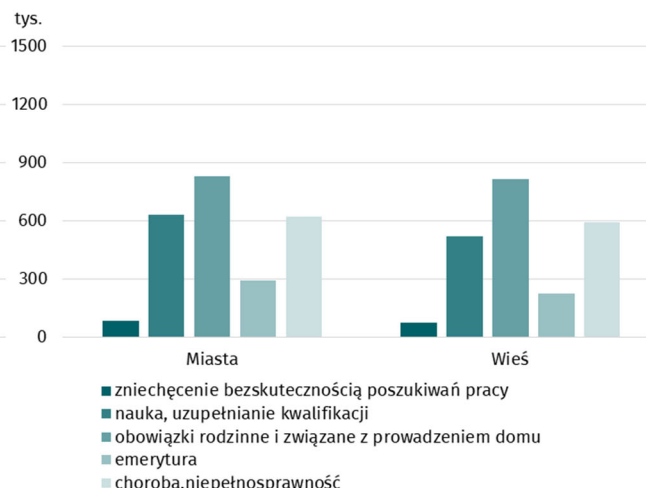
W IV kwartale 2019 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 13313 tys. osób i stanowiła 44,0% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej.

- Wśród biernych zawodowo przeważały kobiety – populacja ta liczyła 8280 tys. osób (tj. 62,2% ogółu), z czego 33,1% było w wieku produkcyjnym (18–59 lat). W większości kobiety bierne zawodowo posiadały wykształcenie co najwyżej gimnazjalne – 31,8% ogółu, relatywnie wysoki był również udział kobiet z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (22,3%), a także zasadniczym zawodowym (20,4%).
- Populacja biernych zawodowo mężczyzn liczyła 5033 tys. osób (tj. 37,8% ogółu), z czego 41,2% było w wieku produkcyjnym (18-64 lata). Bierni zawodowo mężczyźni w większości legitymowali się wykształceniem gimnazjalnym i niższym (33,7% ogółu) oraz zasadniczym zawodowym (30,1%), stosunkowo wysoki był też udział mężczyzn z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (19,8%).
- W wieku produkcyjnym było 4814 tys. osób, tj. 36,2% ogółu biernych zawodowo. Wśród tych osób główną przyczyną bierności były obowiązki rodzinne związane z prowadzeniem domu – przyczynę tę wskazało 34,1% osób (10,0% mężczyzn i 52,3% kobiet). Drugą istotną przyczyną bierności była choroba lub niepełnosprawność – ten powód wskazało 25,2% osób (36,5% mężczyzn i 16,6% kobiet). Nauka i uzupełnianie kwalifikacji były powodem niepodejmowania pracy dla 24,0% osób (27,4% mężczyzn i 21,4% kobiet), natomiast emerytura była przyczyną niewykonywania i nieposzukiwania pracy dla 10,7% osób (20,5% mężczyzn i 3,4% kobiet).
- Wśród biernych zawodowo w wieku produkcyjnym odsetek osób zniechęconych bezskutecznością poszukiwania pracy wyniósł w omawianym kwartale 3,3% (3,5% wśród mężczyzn i 3,2% wśród kobiet).

Wykres 5. Bierni zawodowo w wieku produkcyjnym według przyczyn bierności i płci

Wykres 6. Bierni zawodowo w wieku produkcyjnym według przyczyn bierności i miejsca zamieszkania

⁶ W związku ze zmianą metodologii pozyskiwania informacji dot. osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy jako bezrobotni, dane nie są w pełni porównywalne z wynikami sprzed I kwartału 2019 r.

Executive summary

Due to the fact that the population covered by the LFS survey decreased over the year¹, the changes which took place on the labour market between the fourth quarter of 2019 and the fourth quarter of 2018 are better illustrated by relative figures. Analysis on the structure of population aged 15 years and more by the status on the labour market shows that **compared to the fourth quarter of 2018**, the share of the employed increased, while the share of unemployed persons decreased, the percentage of the economically inactive stayed at a similar level. Compared to the fourth quarter of 2018, unemployment rate decreased, also the share of long-term job seekers in the total number of the unemployed decreased. In addition, the share of economically inactive persons in the total number of population at working age decreased; the most often mentioned reasons for economic inability in this age group remain: family responsibilities, sickness or disability, education and improvement of qualifications and retirement.

Compared to the **third quarter of 2019**, there was observed a drop in the economically active population, which was caused by a decline in the number of both employed and unemployed population. The employment rate, as well as the unemployment rate decreased. The population of the economically inactive increased.

1. ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 YEARS AND MORE

In the fourth quarter of 2019, the economically active population aged 15 years and more comprised 16953 thousand persons and it decreased as compared to both: the third quarter of 2019 (by 198 thousand, i.e. by 1.2%), as well as the fourth quarter of 2018 (by 105 thousand, i.e. by 0.6%). Population of the economically inactive aged 15 years and more amounted to 13313 thousand, and it increased as compared to the third quarter of 2019 (by 189 thousand, i.e. by 1.4%), while it slightly decreased compared to the fourth quarter of 2018 (by 40 thousand, i.e. by 0.3%).

The number of persons not in employment (the unemployed, as well as the economically inactive aged 15 years and more) per 1000 employed persons increased as compared to the previous quarter, while it decreased as compared to the same period of 2018. In the fourth quarter of 2019, the indicator amounted to 838 (in urban areas – 832, in rural areas – 847), in the third quarter of 2019 – 822 (in urban areas – 826, in rural areas – 815), while in the fourth quarter of 2018 – 853 (in urban areas – 840, in rural areas – 874).

The activity rate in the fourth quarter of 2019 amounted to 56.0%, and it decreased as compared to both: the third quarter of 2019 (by 0.7 percentage point), and compared to the fourth quarter of 2018 (by 0.1 percentage point). Slightly more evident changes than in the overall population may be observed among persons at the working age². The activity rate for this population comprised 77.2% and it decreased over the quarter (by 0.6 percentage point), while it increased as compared to the fourth quarter of 2018 (by 0.6 percentage point). Similarly to the previous quarters, the evidently higher activity rate characterized men than women (65.2% vs. 47.6%). Among persons at the working age, a difference in economic activity of women and men was lower (81.6% for men vs. 72.2% for women). The place of residence (urban/rural) does not have such an impact as sex on the range of the activity rate for persons aged 15 years and more.

2. EMPLOYED PERSONS

In the fourth quarter of 2019, the employed population comprised 16467 thousand (of whom a decided majority constituted persons at the working age – 96.1%, i.e. 15819 thousand of the employed) and it decreased as compared to the previous quarter (by 0.9%) and it increased as compared to the fourth quarter of 2018 (by 0.4%).

---

¹ When analysing changes over the time, one should remember the basis for generalisation of the results in the LFS sample survey. In the fourth quarter of 2019, generalisation of data was done on the basis of the information on the population of Poland aged 15 and more coming from the population balances as of the state on 30 September 2019, while in the third quarter of 2019 - as of the state on 31 June 2019, in the fourth quarter of 2018 - as of the state on 30 September 2018. The number of the population was reduced by population staying outside the LFS scope. See methodological notes on page 18.

² For men 18-64 years, for women 18-59 years.

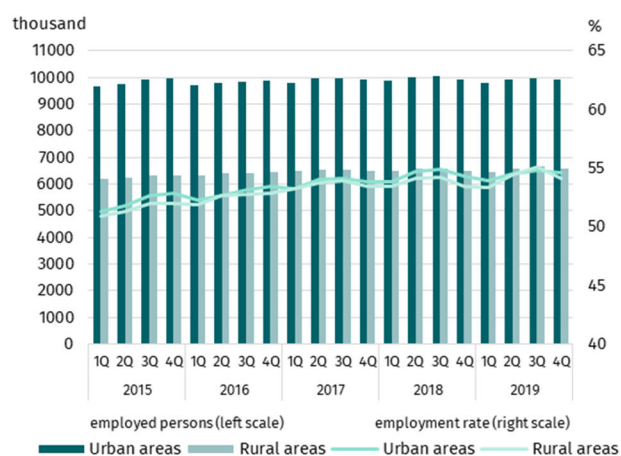
A drop in the number of the employed, as compared to the previous quarter, was observed regardless of sex and place of residence. Compared to the fourth quarter of 2018, the number of the employed increased among men, while it decreased among women. Depending on the place of residence, a growth in this population was observed in rural areas while a drop in urban areas. Among employed persons still dominated men – in the fourth quarter of 2019, their percentage share in this population comprised 55.7%. Employed urban residents constituted in the analysed period 60.1% of the total number of the employed.

Compared to the previous quarter, the employment rate decreased. A drop was observed regardless of sex and the place of residence (a higher one – by 0.8 percentage point was recorded among women, while by 1.0 percentage point among rural residents). Over the year, an increase in the total employment rate was influenced mainly by a growth in the share of the employed in rural areas, while as regards sex only in the male population (the employment rate among women stayed at the same level). The employment rate of persons at the working age in the fourth quarter of 2019, comprised 74.9% and it decreased as compared to the previous quarter (by 0.4 percentage point), while it increased as compared to the fourth quarter of 2018 (by 1.3 percentage point). Similarly to the activity rate, the evidently higher employment rate particularly among persons age 15 years and more is observed in the male population (63.5%) than in the female one (46.1%). A lower range of the employment rate is observed for persons at working age for whom the indicator amounted to 79.4% among men, and 69.8% among women. Employment rates for the urban and rural population in both analysed age groups also characterise much lower differentiation.

Chart 1. The number of the employed and employment rate of persons aged 15 years and more by sex

Chart 2. The number of the employed and employment rate of persons aged 15 years more by place of residence

The employment rate varies regionally. In the fourth quarter of 2019, the highest employment rate was observed in voivodships: Mazowieckie (59.2%), Pomorskie (57.6%), and Wielkopolskie (56.9% in each), while the lowest one in voivodships: Śląskie (51.1%) and Warmińsko-Mazurskie (51.4%).

Characteristic of the employed population in the fourth quarter of 2019

- Almost 72% of the total of the employed had at least secondary education; as regards sex, this share was significantly higher in the female population than among men – 81.0% as compared to 64.6%. Employed persons with tertiary education constituted 36.3% of the total number of the employed.
- There were 13190 thousand persons, i.e. 80.1% of the total number of the employed who worked as employees. The number of self-employed persons comprised 2918 thousand (i.e. 17.7% of the total of the employed). Contributing family workers comprised 360 thousand persons, i.e. 2.2% of the total number of the employed.

- Population of employed persons who had the contract for unlimited duration comprised 2725 thousand persons, which constituted 20.7% of the total number of employees. Among persons who had the contract for limited duration men were slightly prevailing – their share comprised 51.4% as compared to 48.6% for women.
- There were 1105 thousand persons (i.e. 6.7% of the total number of the employed) who worked part-time, more often they were women than men – 10.1% of the total number of employed women worked shorter hours than full-time (among men this share comprised 4.0%).
- The highest number of persons were employed in the service sector – 9592 thousand persons, which constituted 58.2% of the total number of the employed. Persons employed in the industrial sector (5266 thousand) constituted 32.0%, while in the agricultural sector (1504 thousand) – 9.1% of the total number of the employed³. The highest number of men were employed in manufacturing (24.4%), while women most often performed work in trade related activities (17.7%). Among urban residents, as well as in rural areas work in manufacturing was dominant (respectively 19.0% and 21.7%).
- Average weekly working time in all jobs (the main and additional one) comprised 38.3 hours and was slightly higher among the rural population (39.1 hours), than urban one (37.9 hours). Women worked shorter hours than men (respectively: 36.6 hours and 39.8 hours).
- More than one job had 817 thousand persons. The share of this population in the total number of the employed amounted to 5.0%. An additional job more often performed men than women (5.6% of the total of employed men as compared to 4.2% of women) and rural residents than urban ones (respectively: 6.8% and 3.7%). Additional work was most often performed in agriculture (43.0% of the total of the additionally employed), then in education (10.5%) and human health care and social work (9.8%).
- Another job than the currently performed was sought by 189 thousand of the employed, which constituted 1.1% of the total of the employed. The most important reason for seeking work was willingness to improve financial conditions. This reason was indicated by 95 thousand persons, i.e. 50.3% of the total number of persons seeking another job. The second largest group constituted persons seeking better working conditions other than financial ones – 34 thousand persons (18.0%), the next group – persons looking for a permanent job – 17 thousand persons (9.0%). The number of employed persons interested in taking up work within the European Union comprised 29 thousand persons (15.3% of the total number of persons seeking another job).

3. UNEMPLOYED PERSONS

In the fourth quarter of 2019, the unemployed population⁴ comprised 486 thousand persons and it decreased slightly as compared to the previous quarter (by 46 thousand, i.e. by 8.6%) as well as compared to the fourth quarter of 2018 (by 163 thousand, i.e. by 25.1%). The observed over the quarter decrease in the number of the unemployed took place regardless sex and the place of residence. Reduction in unemployment over the year concerned all analysed subpopulations, while by sex it concerned men to a greater extent, by the place of residence among rural residents. Among unemployed persons the majority constituted men – their percentage share in this population in the fourth quarter of 2019 amounted to 50.8%. In the fourth quarter of 2019, urban residents constituted 62.1% of the total number of the unemployed.

In the fourth quarter of 2019, the unemployment rate total comprised 2.9%. A higher level of unemployment was observed among women (3.2%) than among men (2.6%), while regarding the place of residence in urban areas than rural ones (3.0% vs. 2.7%). Compared to the previous quarter and the fourth quarter of 2018, the unemployment rate total decreased (respectively by 0.2 percentage point and by 0.9 percentage point). A drop in the unemployment rate over the quarter and compared to the fourth quarter of 2018, took place regardless of sex and the place of residence.

---

³ The shares do not sum up to 100%, as for the part of employed persons the kind of activity of the main job was not declared.

⁴ According to the Eurostat recommendations, the unemployed cover persons aged 15-74.

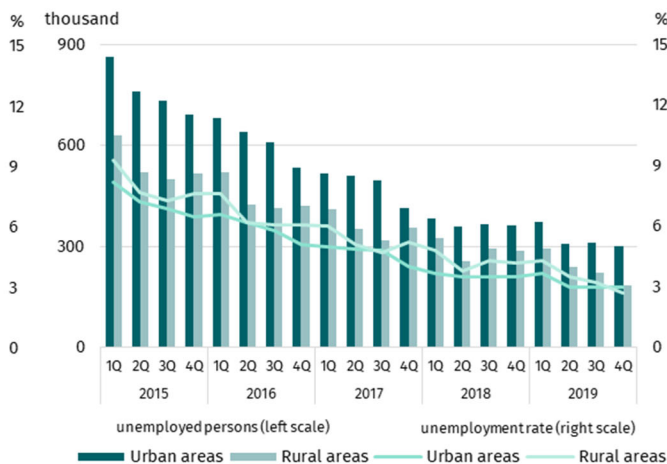

The intensity of unemployment is strongly differentiated regionally. In the fourth quarter of 2019, the lowest unemployment rate was observed in voivodships: Małopolskie (2.0%), Lubuskie and Pomorskie (2.1% in each), Łódzkie and Wielkopolskie (2.4% in each) and Śląskie (2.5%), while the highest one in Voivodships Lubelskie (4.9%), Podkarpackie (4.5%) and Opolskie (4.3%).

Chart 3. The number of the unemployed and unemployment rate by sex

Chart 4. The number of the unemployed and unemployment rate by place of residence

Characteristic of the unemployed population in the fourth quarter of 2019

- The largest population among the unemployed constitute persons aged 25-34 years (133 thousand), and 35-44 years (107 thousand), while the smallest – persons aged 55-74 years (60 thousand) and in this group was observed the lowest level of the unemployment rate – 2.1%. The highest unemployment rate is still observed among persons aged 15-24 years – in the fourth quarter of 2019, it comprised 7.9%.
- The lowest intensity of unemployment concerned persons with tertiary education; in the fourth quarter of 2019, the unemployment rate for this population comprised 1.7%. The highest unemployment rate (7.4%) was observed among persons with the lowest level of education (not higher than lower secondary).
- The number of unemployed persons still seeking a job amounted to 448 thousand (including 225 thousand women), which constituted 92.2% of the total unemployed population (90.3% for men and 94.1% for women). Remaining unemployed persons were not looking for a job, because they had already found it and were waiting to start work (within 3 months) and were available to take it up.
- Unemployed persons most often looked for a job through: relatives and friends – this method indicated 321 thousand persons⁵, labour office (289 thousand persons), direct contact with the employer (232 thousand persons), and studying advertisements (181 thousand persons).
- The unemployed most often declared that they sought full-time work as employees (56.4% of the total number of the unemployed) or full-time with possibility to take up part-time work (19.1%).
- Of the total number of unemployed persons seeking work, 27 thousand were interested in taking up work abroad, within the European Union, which constituted 6.0% of the total of this population.

⁵ The sum by methods of job search is higher than the total number of job seekers due to the fact that a person could indicate any number of the applied methods (or all applied methods).

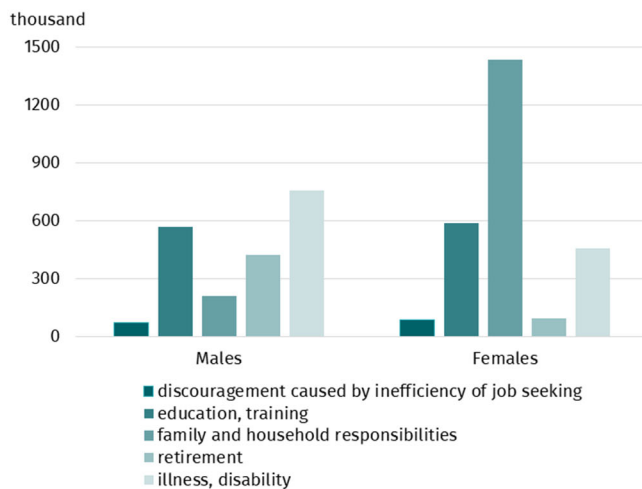
- Among the unemployed meeting the LFS criteria, in the fourth quarter of 2019, 38.3%⁶ persons declared that they were registered in the powiat labour offices as unemployed, while unemployment benefit received 26.3% of this group (which constitutes 10.1% of the total unemployed population according to the LFS).

4. ECONOMICALLY INACTIVE POPULATION

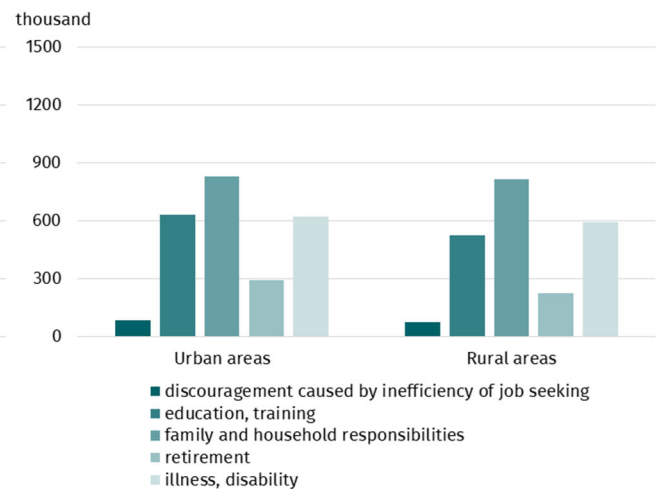
In the fourth quarter of 2019, the economically inactive population amounted to 13313 thousand persons and constituted 44.0% of the total population aged 15 years and more.

- Among the economically inactive prevailed women – female population comprised 8280 thousand persons (i.e. 62.2% of the total), of whom 33.1% were at the working age (18–59 years). Most economically inactive women had no higher than lower secondary education – 31.8% of the total, relative high was also the share of women with post-secondary and vocational secondary education (22.3%), as well as basic vocational education (20.4%).
- The population of economically inactive men comprised 5033 thousand persons (i.e. 37.8% of the total), of whom 41.2% were at the working age (18-64 years). Most economically inactive men had lower secondary and below this level of education (33.7% of the total) and basic vocational education (30.1%), relatively high was also the share of men with post-secondary and vocational secondary education (19.8%).
- 4814 thousand persons, i.e. 36.2% of the total of the economically inactive were at the working age. Among them, the main reason for inactivity were family and household responsibilities – this reason was indicated by 34.1% persons (10.0% men and 52.3% women). Another significant reason for economic inactivity was illness or disability – this reason indicated 25.2% persons (36.5% men and 16.6% women). Education and training were the reason for not taking up work in case of 24.0% of the economically inactive (27.4% men and 21.4% women), while retirement was the reason for not taking up and not seeking work for 10.7% of persons (20.5% men and 3.4% women).
- Among the economically inactive at the working age, the percentage of persons discouraged with ineffective job search in the analysed quarter amounted to 3.3% (3.5% among men and 3.2% among women).

Chart 5. Economically inactive persons by reasons for inactivity and sex

Chart 6. Economically inactive persons by reasons for inactivity and place of residence

⁶ Due to the change in the methodology of obtaining information on unemployed persons registered in labour office as unemployed, the data are not fully comparable with the results preceding the first quarter of 2019.

UWAGI METODOLOGICZNE

METHODOLOGICAL NOTES

1. KONCEPCJA BADANIA

Niniejsza publikacja przygotowana została na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL).

Podstawą metodologii BAEL są definicje dotyczące aktywności ekonomicznej ludności, które opierają się na Rezolucji w sprawie statystyk ludności aktywnej zawodowo, zatrudnienia, bezrobocia i niepełnozatrudnienia, przyjętej na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r. (z późniejszymi zmianami)¹. Przedmiotem badania jest sytuacja w zakresie aktywności ekonomicznej ludności, tzn. fakt wykonywania pracy, pozostawania bezrobotnym lub biernym zawodowo w badanym tygodniu.

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności prowadzone jest w Polsce kwartalnie od maja 1992 r. i doskonalone zgodnie z zaleceniami Eurostat. **Podstawę prawną badania stanowi coroczne rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej** (w 2019 roku badanie prowadzone jest na podstawie rozporządzenia z dnia 14 września 2018 r. – Dz. U. z 2018 r. poz. 2103). Podstawowym aktem prawnym wprowadzającym Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności w krajach Unii Europejskiej jest Rozporządzenie Rady Unii Europejskiej Nr 577/98 z dnia 9 marca 1998 r. w sprawie organizacji badania reprezentacyjnego dotyczącego siły roboczej na terenie Wspólnoty (z późniejszymi zmianami). Pełna lista aktualnie obowiązujących aktów prawnych (wprowadzających lub zmieniających rozporządzenie podstawowe) została umieszczona na końcu publikacji.

Podstawowym kryterium podziału ludności na pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo jest praca, czyli wykonywanie, posiadanie bądź poszukiwanie pracy. Przyjęta kolejność wyodrębniania poszczególnych kategorii ludności gwarantuje zaklasyfikowanie każdej osoby tylko do jednej kategorii.

Obserwacja populacji objętej badaniem dokonywana jest poprzez gospodarstwa domowe. **Gospodarstwo domowe** oznacza zespół osób spokrewnionych lub spowinowaconych, a także niespokrewnionych mieszkających razem i utrzymujących się wspólnie. Jeżeli któraś z osób mieszkających razem utrzymuje się oddzielnie, tworzy ona oddzielne, jednoosobowe gospodarstwo domowe.

Do członków gospodarstwa domowego zaliczono osoby:

- obecne w gospodarstwie domowym (zameldowane na pobyt stały lub czasowy, przebywające lub zamierzające przebywać bez zameldowania przez okres 12 miesięcy lub więcej),
- nieobecne (uwzględniany jest całkowity czas nieobecności faktycznej i planowanej) przez okres do 12 miesięcy (np. osoby przebywające czasowo za granicą, w gospodarstwie zbiorowym lub w innym gospodarstwie domowym w kraju przez okres krótszy niż 12 miesięcy).

1. THE CONCEPT OF THE SURVEY

The publication was prepared on the basis of the generalized results of the probability sample Labour Force Survey (LFS).

The LFS methodology is based on the definitions of the economically active population which were implemented by Resolution concerning statistics of the economically active population, employment, unemployment and underemployment, adopted by the Thirteenth International Conference of Labour Statisticians in October 1982 (with later amendments)¹. The survey examines the situation regarding the economic activity of population, i.e. the fact of being employed, unemployed, or economically inactive in the reference week.

The Labour Force Survey has been carried out in Poland quarterly since May 1992. It has been improved in accordance with the Eurostat recommendations. **The legal basis of the LFS is annual Regulation of the Council of Ministers concerning the programme of statistical surveys of official statistics** (in 2019, the survey is carried out on the basis of the Regulation of 14th September 2018, Journal of Laws 2018, item 2103). The main regulation implementing labour force survey in the European Community Member States is the Regulation of the European Council No. 577/98 of March 9th, 1998 on the organization of the labour force sample survey in the Community (with later amendments). The complete list of valid regulations (implementing or changing the basic regulation) is included at the end of the publication.

The main criterion for dividing the population into the employed, unemployed and economically inactive is work, i.e. performing, holding or seeking work. The method of separating particular categories of population guarantees that each person would be classified in one category only.

The population covered with the survey is observed through households. A **household** is a group of related or not related people living together in a dwelling and maintaining themselves jointly. If one of the persons living together maintains him/herself independently then this person creates a separate one-person household.

The following categories of people are considered as members of a household:

- persons present in a household (registered for a permanent or temporary stay, staying or intending to stay without registering for 12 months and more),
- persons absent (the total duration of absence actual and planned is considered) for duration shorter than 12 months (e.g. persons staying temporary abroad, living in institutional households or other households in the country for duration shorter than 12 months).

¹ Rezolucja w sprawie statystyk ludności aktywnej zawodowo, zatrudnienia, bezrobocia i niepełnozatrudnienia, przyjęta na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r.

Resolution concerning statistics of the economically active population, employment, unemployment and underemployment, adopted by the Thirteenth International Conference of Labour Statisticians in October 1982; <http://www.ilo.org/public/english/bureau/stat/download/res/ecacpop.pdf>

Od I kwartału 2004 r. badaniem objęci są również cudzoziemcy będący członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach, jeżeli spełniają powyższe kryteria.

Poza zakresem badania pozostają członkowie gospodarstw domowych przebywający 12 miesięcy lub więcej za granicą oraz w gospodarstwach zbiorowych (takich jak: hotele pracownicze, domy studenckie, internaty, domy opieki społecznej, itp.) oraz osoby bezdomne.

W IV kw. 2019 r. do uogólniania wyników badania wykorzystano dane o ludności wg stanu w dniu 30 IX 2019 r. Liczba ludności w wieku 15 lat i więcej uzyskana po uogólnieniu wyników badania jest mniejsza o około 2286 tys. (osoby pozostające poza zakresem badania) od szacowanej liczby ludności według stanu w dniu 30 IX 2019 r.

W IV kwartale 2019 r. w Badaniu Aktywności Ekonomicznej Ludności zbadano 26,1 tys. gospodarstw domowych, w tym 18,3 tys. gospodarstw w miastach. W każdym wylosowanym gospodarstwie badano osoby w wieku 15 lat i więcej, co dało **próbę liczącą 50,0 tys. osób**, w tym 32,3 tys. mieszkańców miast.

Od IV kwartału 1999 r. została zmieniona metoda prowadzenia badania. Obserwacja wybranego tygodnia w środkowym miesiącu kwartału została zastąpiona **metodą obserwacji ciągłej** (ruchomy tydzień badania). W każdym z 13 tygodni kwartału badana jest 1/13 część kwartalnej próby mieszkań. Przy tej metodzie obserwacji, wyniki badania ilustrują sytuację na rynku pracy w okresie całego kwartału.

Najniższym poziomem podziału administracyjnego, na którym są udostępniane dane z BAEL jest województwo, a biorąc pod uwagę podział statystyczny – region NUTS 2². Wynika to z reprezentacyjnego charakteru badania oraz doboru i wielkości próby. Dane na niższych poziomach podziału administracyjnego oraz statystycznego są obciążone zbyt dużym błędem losowym, podobnie jak dodatkowe przekroje w ujęciu regionalnym.

Od III kwartału 2012 r. do uogólniania wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności Polski w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bieżących bilansów, dla których od 2010 r. podstawą (bazą wyjściową) są wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z dnia 31.03.2011 r., a dane składowe (urodzenia, zgony i migracje) pochodzą z rejestrów urzędów stanu cywilnego, biur ewidencji poszczególnych gmin oraz PESEL³. Ponadto nastąpiły zmiany metodologiczne, mające na celu dostosowanie populacji objętej badaniem do zaleceń Eurostat. Od III kwartału 2012 r. poza zakresem badania, pozostają osoby przebywające poza gospodarstwem domowym, tj. za granicą lub w gospodarstwach zbiorowych zakwaterowania w Polsce, 12 miesięcy

Since the first quarter of 2004, the LFS has included foreigners who are the members of sampled households and who meet the above criteria.

The survey does not cover the members of households who stayed 12 months or longer abroad or in institutional households (such as lodging-houses for employees, student hostels, boarding schools, social welfare homes, etc.) and homeless people.

In the **fourth quarter of 2019**, the data on population as **of the state on 30th September 2019** were used for generalization of the survey results. **Generalizing the results of the survey, the number of population at the age 15 years and more is by about 2286 thousand lower than demographic estimates of population as of the state on 30th September 2019.**

In the fourth quarter of 2019, the LFS covered as many as 26.1 thousand households, including 18.3 thousand households in urban areas. In each of the sampled households, persons at the age 15 years and more were surveyed, which gave a sample of 50.0 thousand persons, of whom 32.3 thousand persons were urban residents.

Since the fourth quarter of 1999, the method of data gathering in the LFS has been changed. Observation of the reference week in the middle month of a quarter has been replaced by **continuous observation** (a mobile reference week). In each of the 13 weeks of the quarter, 1/13th part of the quarterly sample of dwellings is surveyed. Such method of observation presents the situation in the labour market during the entire quarter.

The lowest level of administrative division at which the LFS data are available is voivodship, and taking into account the statistical division – NUTS 2 region². It is due to the representative character of the survey and the selection and sample size. The data at lower levels of administrative and statistical division are biased with too high sampling error, similarly to additional breakages at the regional level.

Since the third quarter of 2012, generalization of the survey results over the overall population has been carried out with the use of the data on population of Poland aged 15 years and more coming from the current balances for which, since 2010, the base (initial basis) has been the results of the Population and Housing Census of 31st March 2011, while the component data (births, deaths and migration) comes from the reports of civil status offices, local registration offices of individual gminas and PESEL³ register¹. Moreover, there have been introduced methodological changes targeted at harmonization of the population covered with the survey in accordance with Eurostat recommendations. Since the third quarter of 2012, persons absent from a household for 12 months or longer (until the second quarter of 2012 absent for over 3 months), i.e. persons staying abroad or living in institution-

² Klasyfikacja Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych – w skrócie NUTS (z francuskiego: Nomenclature des Unités territoriales statistiques; angielski: Classification of Territorial Units for Statistics, nazywana także Nomenclature of Territorial Units for Statistics) jest standardem geograficznym służącym do statystycznego podziału państw członkowskich Unii Europejskiej (ich terytoriów gospodarczych) na trzy poziomy regionalne o określonych klasach liczby ludności. Została ona ustanowiona w celu zbierania, opracowania i rozpowszechniania na obszarze Unii Europejskiej porównywalnych danych dla określonych statystyk regionalnych.

Classification of Territorial Units for Statistics – abbreviated as NUTS (from the French: Nomenclature des Unités territoriales statistiques; also known as: Nomenclature of Territorial Units for Statistics) is a geographical standard used for a statistical division of the EU Member States economic territories into three regional levels of specified classes of the population. It has been established in order to enable the collection, compilation and dissemination of harmonised regional statistics in the European Union

³ Por.: „Ludność. Stan i struktura oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w 2018 r.” stan w dniu 31 XII, GUS, 2019.

See: „Population. Size and structure and vital statistics in Poland by territorial division in 2018”. As of December, 31, Statistics Poland, 2019.

lub więcej (do II kwartału 2012 r. było to powyżej 3 miesięcy) oraz osoby bezdomne. W związku z powyższym wyniki BAEL od III kwartału 2012 r. nie są w pełni porównywalne z wynikami badania z poprzednich okresów.

Dane opublikowane w tym opracowaniu za okres od I kw. 2010 r. do II kw. 2012 r. zostały ponownie przeliczone zgodnie z nową metodologią i nową podstawą uogólniania danych. Wybrane dane zaprezentowano w tablicach przeglądowych.

Szczegółowy opis metodologii badania znajduje się w zeszycie metodologicznym dostępnym na stronie GUS: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/Zeszyt-metodologiczny-Badanie-Aktywności-Ekonomicznej-Ludności>.

2. DOBÓR PRÓBY ORAZ UOGÓLNIANIE WYNIKÓW BADANIA

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności przeprowadzane jest metodą reprezentacyjną. Umożliwia ona uogólnianie wyników badania na populację generalną.

A. Od IV kwartału 1999 r. BAEL **prowadzony jest w sposób ciągły. Oznacza to, że w każdym z 13 tygodni danego kwartału⁴ ankieterzy odwiedzają określoną liczbę (aktualnie 4272) losowo wybranych mieszkań i zbierają dane o aktywności ekonomicznej w tygodniu poprzednim. Badaniem objęte są wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach. Próbka mieszkań przeznaczonych do odwiedzin jest zmieniana z tygodnia na tydzień. Próbki tygodniowe otrzymuje się z losowego podziału na 13 części próby kwartalnej, liczącej obecnie 55536 mieszkań. Próba kwartalna została skonstruowana tak, aby każda z 13 próbek tygodniowych miała nie tylko jednakową wielkość, ale i jednakową budowę.**

Wyniki badania są opracowywane i publikowane w ujęciu kwartalnym. Z niewielkim uproszczeniem można powiedzieć, że wyniki kwartalne wyliczane są jako średnie wyników z 13 tygodni danego kwartału.

B. **Dobór prób kwartalnych odbywa się wg zasad tzw. schematu rotacyjnego**, który pozostał niezmienny od drugiego kwartału 1993 r. Szczegóły podaje „Karta rotacji na lata 2016–2021” (załącznik 1). Schemat rotacyjny zastosowany w BAEL w skrócie można przedstawić następująco:

- **próba na każdy kwartał składa się z czterech prób elementarnych, które ze względu na metodę ciągłą dzielone są na 13 tygodniowych próbek elementarnych;**
- **co kwartał dokonuje się częściowej wymiany prób elementarnych:** do ankietowania w danym kwartale przeznacza się dwie próby elementarne badane w kwartale poprzednim, jedną próbę elementarną nowoprowadzoną do badania oraz jedną próbę elementarną nie badaną w kwartale poprzednim, a która została wprowadzona do badania dokładnie przed rokiem;
- poszczególne próby elementarne losowane są w sposób zależny, aby wykluczyć wielokrotne wylosowanie tego samego mieszkania dla tego samego okresu: przy losowaniu

al households in Poland and homeless people have been excluded from the survey range. Therefore, the LFS results from the third quarter of 2012 onward are not fully comparable with the results from the previous periods.

The data presented in this publication for the period between the first quarter of 2010 and the second quarter of 2012 have been recalculated in accordance with a new methodology and a new base for generalization of the results. The selected data are presented in review tables.

A detailed description of the survey methodology is provided in the methodological report available on the website of Statistics Poland <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/Zeszyt-metodologiczny-Badanie-Aktywności-Ekonomicznej-Ludności>.

2. SELECTION OF THE SAMPLE AND GENERALIZATION OF THE RESULTS

The Labour Force Survey is a probability sample survey. This allows generalization of the results over the whole population.

A. Since the fourth quarter of 1999, the LFS has been **carried out as a continuous survey. This means that in each of 13 weeks in a quarter⁴ interviewers visit a specified number (currently it is 4272) of randomly sampled dwellings and collect data concerning economic activity during a preceding week. The survey covers all persons at the age 15 years and more, living in the sampled dwellings. A sample of dwellings to be visited is changed every week. Weekly samples result from a random distribution of a quarterly sample into 13 parts. The quarterly sample currently amounts to 55536 dwellings. It was constructed in such a way that every one of 13 weekly samples is not only the same size but has also the same structure.**

The survey results are compiled and published quarterly. Therefore, it may be said that the quarterly results are calculated as the mean values of the results from 13 weeks of a given quarter.

B. **Selection of quarterly samples is performed according to the rotation system**, which has not been changed since the second quarter of 1993. Details are presented in the “Rotation Chart for 2016–2021” (Appendix 1). The rotation system applied in the LFS can be summarized as follows:

- **the sample for each quarter consists of four elementary samples (e-samples for short), according to the continuous survey method they are divided into 13 weekly elementary samples;**
- **partial rotation of e-samples is carried out in every quarter:** in a given quarter there are two e-samples surveyed in the previous quarter, one e-sample introduced into the survey for the first time and one e-sample which was not surveyed in the previous quarter and was introduced into the survey exactly a year before;
- each e-sample is selected dependently in order to exclude multiple sampling of the same dwelling for the same period. During the drawing the e-sample the

⁴Stosowane obecnie w BAEL pojęcie kwartału różni się nieco od kwartału kalendarzowego: każdy kwartał w BAEL liczy 13 tygodni i jego początek wypada zawsze w poniedziałek, np. czwarty kwartał 2019 roku – trwał od 30 września 2019 do 29 grudnia 2019 roku.

The term “Quarter” applied currently to the LFS is slightly different from a calendar quarter: every quarter in the LFS consists of 13 weeks and always starts on Monday, thus the fourth quarter of 2019 lasted from 30th September 2019 to 29th December of 2019.

danej próby elementarnej wyklucza się mieszkania wylosowane już do wcześniejszych prób elementarnych wciąż biorących udział w badaniu.

W efekcie tego schematu każda próba elementarna używana jest wg zasady 2-(2)-2: dwa kwartały w badaniu, dwa kwartały przerwy, znów dwa kwartały w badaniu i koniec służby.

- C. **Losowanie prób do BAEL przebiega wg zasad losowania dwustopniowego. Jednostkami losowania pierwszego stopnia są w miastach rejony statystyczne, a na wsi obwody spisowe** (w bardzo rzadkich przypadkach jednostki losowania tworzy się łącząc ze sobą dwa lub więcej sąsiednich rejonów lub obwodów). **Jednostkami losowania drugiego stopnia są mieszkania. Losowanie jednostek pierwszego stopnia oraz mieszkań przeprowadza się na podstawie Operatu do Badań Społecznych**, zawierającego m.in. wykaz terytorialnych jednostek statystycznych oraz wykaz adresowy mieszkań w układzie poszczególnych rejonów i obwodów spisowych.
- D. **Jednostki pierwszego stopnia (JPS-y) losowane są z zastosowaniem tzw. warstwowania.** Podstawą podziału na warstwy jest podział na regiony NUTS 2⁵. **Ustalając liczbę mieszkań losowanych z poszczególnych regionów dla poprawienia precyzji wyników dla regionów mniejszych (o mniejszej liczbie ludności i mieszkań) zastosowano nad-reprezentowanie regionów małych połączone z niedoreprezentowaniem regionów dużych.** I tak np. region warszawski stołeczny czy region-województwo śląskie liczą około czterokrotnie czy pięciokrotnie więcej mieszkań niż odpowiednio region-województwo lubuskie czy region-województwo opolskie, ale z tych pierwszych losuje się do próby BAEL tylko 1,10 razy tyle, co z lubuskiego i 1,82 razy tyle, co z opolskiego.

Nieproporcjonalna konstrukcja próby BAEL, powstała zarówno przy podziale na regiony NUTS 2, jak i przy podziale na miasta wojewódzkie oraz obszary regionów poza miastami wojewódzkimi, została zrekompensowana na etapie obliczania wyników: mnożniki uogólniające (tzw. wagi) są dla terenów nadreprezentowanych odpowiednio mniejsze, a dla niedoreprezentowanych odpowiednio większe.

Liczba mieszkań losowanych z poszczególnych województw do tygodniowej próbki elementarnej waha się od 45 do 102, zaś liczba losowanych JPSów od 5 do 17.

Wewnątrz regionów NUTS 2 wyróżniono dodatkowo od 3 do 5 warstw, jedynie w regionie-województwie śląskim udało się utworzyć 7 warstw. Warstwy wewnątrz regionów tworzone ze względu na wielkość miejscowości, wydzielając jedno lub dwa największe miasta wojewódzkie jako osobne warstwy i zaliczając wsie do najmniejszych miejscowości.

Losowanie JPSów wewnątrz warstw przeprowadzono ze zróżnicowanymi prawdopodobieństwami wyboru, proporcjonalnymi do liczby mieszkań w JPSie.

Z każdego JPSu wybranego do próby losowano następnie ustaloną liczbę mieszkań (od 4 do 11). Ustalając liczbę JPSów i mieszkań losowanych z poszczególnych regionów

dwellings which are still surveyed and have been chosen to previous e-samples are excluded.

As a result of this rotation system each sample is employed according to the 2-(2)-2 rule: two quarters in the survey, two quarters break, again two quarters in the survey and then out.

- C. **Sampling for the LFS follows the two-stage household sampling. The primary sampling units subject to the first stage selection, are census units called census clusters – CCs in towns, while in rural areas they are enumeration districts – EDs** (in very few cases sampling units are created by joining two or more bordered CCs or EDs). **The second stage sampling units are dwellings. Sampling of the primary sampling units and dwellings is conducted on the basis of the Sampling Frame for Social Surveys**, including among others the list of territorial statistical units and list of dwelling addresses by the CCs and EDs.

- D. **The primary sampling units (PSU) are sampled with the appliance of the so-called stratification.** Division into strata is based on NUTS 2 regions⁵. **Overrepresentation of small regions (with lower number of population and dwellings) combined with underrepresentation of large regions was applied in order to improve precision of the results for smaller regions.** Therefore, even though the number of dwellings in e.g. Warszawski stołeczny region or Śląskie Voivodship region is about four times or five times as high as in Lubuskie Voivodship or Opolskie Voivodship regions, respectively, the number of dwelling selected for the LFS sample from the first two regions is only 1.10 times higher than the one selected from Lubuskie Voivodship region and 1.82 times higher than the number of dwellings selected from Opolskie Voivodship region.

Disproportionate construction of the LFS sample created within a division into NUTS 2 regions, as well as within the division into voivodship towns and region areas outside the voivodship towns was recompensed at the stage of the results calculation: generalization multipliers (weights) are adequately lower for overrepresented areas; whereas they are adequately higher for underrepresented ones.

The number of dwellings sampled for weekly elementary sample changes from 45 to 102, while the number of sampled PSUs is between 5 and 17.

Within NUTS 2 regions there were additionally defined 3 to 5 strata; only in Śląskie Voivodship region it was possible to create 7 strata. The strata within NUTS 2 regions were created depending on the size of a place; one to two of the biggest voivodship towns formed separate strata and the rural areas were included into the smallest places.

Sampling of PSUs within strata was performed with diversified sampling probability, proportional to the number of dwellings in a PSU.

Then, a determined number of dwellings (from 4 to 11) were selected from each PSU. The numbers of PSUs and dwellings sampled from individual NUTS 2 regions were determined in

⁵ Zgodnie z rewizją Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych – NUTS 2016, obowiązującą od 2018 roku. Więcej informacji znajduje się w dalszej części Uwag metodologicznych – w punkcie 3 Podstawowe definicje na stronie 24.

According to the revision of the Classification of Territorial Units for Statistics – NUTS 2016, in force since 2018. More information can be found in the further part of the Methodological notes – item 3 Basic definitions on page 24.

NUTS 2 kierowano się wymaganiem pogodzenia względów organizacyjnych i uzyskania reprezentatywnych wyników uogólnień na poziomie zarówno miast wojewódzkich, jak i obszarów regionów z wyłączeniem miast wojewódzkich.

- E. **Ustalenie metody estymacji sprowadza się do określenia sposobu obliczania odpowiednich mnożników uogólniających, zwanych dalej wagami.** Wyliczanie wag przebiega w trzech etapach. **Najpierw wyznacza się wagi pierwotne, będące odwrotnościami prawdopodobieństw wyboru do próby poszczególnych mieszkań** (i w tym właśnie momencie następuje kompensacja nieproporcjonalnej konstrukcji próby).

Następnie wylicza się tzw. **współczynniki realizacji R. Oblicza się je wg wzoru $R=(K-N)/K$, gdzie K jest oszacowaniem (według wag pierwotnych) liczby mieszkań kwalifikujących się do badania, zaś N oszacowaniem liczby mieszkań kwalifikujących się do badania, lecz nie dających się zbadać z obojętnie jakich względów. Współczynniki realizacji wyznacza się dla każdego z 17-tu regionów NUTS 2 w sześciu grupach wyróżnionych ze względu na klasę miejscowości.** Dla czwartego kwartału 2019 roku współczynniki realizacji wyniosły: 0,531 dla całej Polski, 0,283 dla Warszawy, 0,360 dla miast o liczbie mieszkańców od 500 tys. do 1 mln (wraz z trójmiastem Gdańsk-Gdynia-Sopot), 0,498 dla miast o liczbie mieszkańców od 100 do 500 tys., 0,504 dla miast o liczbie mieszkańców od 20 do 100 tys., 0,564 dla pozostałych miast i 0,678 dla wsi.

Współczynniki realizacji dla 17 regionów NUTS 2 wyniosły odpowiednio: 0,522 dla regionu-województwa dolnośląskiego, 0,654 dla regionu-województwa kujawsko-pomorskiego, 0,727 dla regionu-województwa lubelskiego, 0,487 dla regionu-województwa lubuskiego, 0,503 dla regionu-województwa łódzkiego, 0,432 dla regionu-województwa małopolskiego, 0,334 dla regionu warszawskiego stołecznego, 0,665 dla regionu mazowieckiego regionalnego, 0,455 dla makroregionu-województwa mazowieckiego, 0,653 dla regionu-województwa opolskiego, 0,649 dla regionu-województwa podkarpackiego, 0,626 dla regionu-województwa podlaskiego, 0,508 dla regionu-województwa pomorskiego, 0,481 dla regionu-województwa śląskiego, 0,689 dla regionu-województwa świętokrzyskiego, 0,663 dla regionu-województwa warmińsko-mazurskiego, 0,524 dla regionu-województwa wielkopolskiego, 0,434 dla regionu-województwa zachodniopomorskiego.

W drugim etapie wylicza się wagi wtórne, w drodze dzielenia wag pierwotnych przez R, przy czym współczynnik R bierze się w zależności od regionu NUTS 2 i klasy miejscowości, w której znajduje się dane mieszkanie (wieś lub jedna z pięciu klas miejscowości).

W trzecim etapie wyznacza się wagi finalne dla danych ludnościowych. Wyliczenia te przeprowadza się tak, aby dostosować wyniki BAEL do bieżących szacunków demograficznych. **Dokonuje się tego przez wyliczenie tzw. modyfikatorów, które oblicza się osobno dla 17-stu regionów NUTS 2 dla każdej z 48-miu kategorii zdefiniowanych przez miejsce zamieszkania (miasto/wieś), płeć i 12 grup wieku, w drodze dzielenia liczby osób w danej kategorii według**

order to combine organizational requirements with a need to obtain representative generalisation results for voivodship towns as well as for region areas with exclusion of voivodship towns.

- E. **The estimation process consists in defining the appropriate generalizing factors, further referred to as weights.** This is achieved in three steps. **The first step provides primary weights which basically are the reciprocals of selection probabilities for ultimate sampling units (i.e. dwellings),** which gives the compensation for the disproportionate construction of the sample.

Then the so-called interview rates R are calculated by the formula: $R=(K-N)/K$, where K is the number of interviewed dwellings estimated using primary weights and N is the estimate of the number of dwellings that were qualified for the survey but were not interviewed regardless of the reasons. The interview rates are calculated for each of 17 NUTS 2 regions in six categories of place of residence. In the survey conducted in the fourth quarter of 2019 interview rates amounted to: 0.531 for Poland overall; 0.283 for Warsaw; 0.360 for towns with 500 thousand up to 1 million inhabitants (including Gdańsk-Gdynia-Sopot conurbation); 0.498 for towns with 100 thousand up to 500 thousand inhabitants; 0.504 for towns with 20 thousand up to 100 thousand inhabitants; 0.564 for other towns and 0.678 for rural areas.

The interview rates for each of 17 NUTS 2 regions amounted to: 0.522 for Dolnośląskie Voivodship region, 0.654 for Kujawsko-Pomorskie Voivodship region, 0.727 for Lubelskie Voivodship region, 0.487 for Lubuskie Voivodship region, 0.503 for Łódzkie Voivodship region, 0.432 for Małopolskie Voivodship region, 0.334 for Warszawski stołeczny region, 0.665 for Mazowiecki regionalny region, 0.653 for Opolskie Voivodship region, 0.649 for Podkarpackie Voivodship region, 0.626 for Podlaskie Voivodship region, 0.508 for Pomorskie Voivodship region, 0.481 for Śląskie Voivodship region, 0.689 for Świętokrzyskie Voivodship region, 0.663 for Warmińsko-Mazurskie Voivodship region, 0.524 for Wielkopolskie Voivodship region, 0.434 for Zachodniopomorskie Voivodship region.

The secondary weights are calculated in the next step by dividing primary weights by R, where R rate depends on a NUTS 2 region and the category of a place of residence of a given dwelling (rural area or one of the five town classes).

Final weights for the results concerning population are calculated in the third step. The purpose of this step is the adjustment of the LFS results to the current demographic estimates. It is given by calculation of the so-called modifiers for each of 48 categories defined by the place of residence (urban/rural), sex and 12 age groups separately for all 17 NUTS 2 regions. The modifiers are calculated by dividing the number of people in each group according to the demo-

skorygowanych szacunków demograficznych⁶ przez liczbę osób w tejże kategorii wyliczoną z danych BAEL przy zastosowaniu wag wtórnych z etapu drugiego. Wagi finalne otrzymuje się w wyniku mnożenia wag wtórnych przez odpowiednie modyfikatory. Wagi finalne dla uogólnień dotyczących gospodarstw domowych oblicza się jako wartości średnie wag finalnych przypisanych członkom gospodarstwa domowego. W przypadku, gdy tylko niektóre osoby w gospodarstwie domowym złożyły ankietę dla respondentów pozostałym członkom takiego gospodarstwa przypisywana jest zerowa waga finalna. Wagę finalną dla gospodarstwa domowego stanowi wartość średnia wag jego członków wliczając w to osoby mające zerową wagę finalną. Jest ona przypisana osobie będącej głową gospodarstwa, a ocenę liczby gospodarstw domowych w danym kwartale oblicza się sumując takie wagi dla wszystkich głów gospodarstw domowych.

Od I kwartału 2016 roku wagi dla gospodarstw domowych wyznaczone są na podstawie wag finalnych przypisanych uprzednio członkom zbadanych gospodarstw/ respondentom.

- F. Procedura opisana wyżej doprowadza do złożonych „wielopiętrowych” estymatorów, zaliczających się do typu estymatorów ilorazowych. Wariancje takich estymatorów nie dają się szacować zwykłymi metodami podręcznikowymi i trzeba tu stosować pewne specjalne metody przybliżone. Od roku 2003 zdecydowano się na użycie do tego celu jednej z bardziej znanych metod przybliżonych, opartej na próbkach i zasadzie „bootstrap” (patrz np. C.E. Särndal i inni, *Model Assisted Survey Sampling*, 1992). Metody oparte na próbkach dają możliwość jednolitego traktowania bardzo różnorodnych parametrów i eliminują konieczność wyprowadzania skomplikowanych wzorów analitycznych. Zastosowanie zasady bootstrap do najczęściej występujących w praktyce metody reprezentacyjnej złożonych schematów losowania próby wymaga odpowiednich modyfikacji. Szczegółowy przegląd tej tematyki można znaleźć w monografii J. Shao i D. Tu, *The Jackknife and Bootstrap*, 1995. W przypadku złożonego, dwustopniowego schematu losowania próby, jaki występuje w BAEL, szacowanie wariancji odbywa się na podstawie danych z prób kwartalnych, wylosowanych z uwzględnieniem podziału na warstwy na poziomie jednostek losowania pierwszego stopnia. Zastosowany wariant metody bootstrap realizowany jest oddzielnie w każdej warstwie, aby uzyskać oszacowanie odpowiedniego składnika wariancji badanego estymatora.

Niezależnie w każdej z warstw zawierającej n_h wylosowanych jednostek I-go stopnia losowana jest spośród nich próba o liczności $n_h - 1$ metodą losowania prostego ze zwracaniem. Po wylosowaniu jednostek pierwszego stopnia do próbki bootstrapowej przenosi się wylosowane z nich do BAEL mieszkania wraz z zamieszkującymi je respondentami. Losowanie takie powtarzane jest B razy; za każdym razem wyznaczamy dla uzyskanej b -tej próbki respondentów ($b=1,2,\dots,B$) zmodyfikowane odpowiednio

graphic estimates⁶ by the number of people in these categories calculated from the LFS results with the appliance of the secondary weights from the second step. The final weights result from multiplication of the secondary weights by adequate modifiers. The final weights for generalizations concerning households are calculated as mean values of final wages attributed to household members. In case when only some persons in a household submitted the questionnaire for the respondents, other members of such household are given zero final weight. The final weight for a household comprises the mean value of the weights of the household members including persons with zero final weight. The final weight is attributed to the person who is the household head, while the estimate of the number of households in a given quarter is calculated by adding such weights for all household heads.

Since the first quarter of 2016, the weights for households have been compiled on the basis of the final weights previously attributed to the members of the surveyed households/respondents.

- F. The above process results finally in complex (“multi-storey”) estimators of the ratio type. The variances of such complex estimators cannot be estimated with the ordinary textbook methods and some special, approximate procedures must be employed. Since 2003, it has been decided to use for this purpose one of the most popular approximate methods, based on the resampling and bootstrap rule (see e.g. C.E. Särndal et al., *Model Assisted Survey Sampling*, 1992). Resampling based methods make possible treating different parameter estimators uniformly and they eliminate the necessity for derivation of complicated analytical formulae. The application of bootstrap rule to the complex sample designs most frequently used in sample surveys requires introducing adequate modifications. Detailed review of such aspects can be found in the monograph of J. Shao and D. Tu, *The Jackknife and Bootstrap*, 1995. In the case a complex two-stage sampling design used in the LFS, variance estimation is performed with the use of data from quarterly samples, drawn with the appliance of stratification at the level of primary sampling units. The chosen variant of bootstrap method is applied separately in each stratum to obtain the corresponding variance component estimate.

In each stratum, from which n_h primary sampling units were drawn initially, a random sub-sample of $n_h - 1$ elements is drawn independently by simple random sampling with replacement. After drawing a sub-sample of primary sampling units the respective dwellings (together with respondents), sampled from them for the LFS, are collected to form a bootstrap sub-sample of dwellings. Such procedure is repeated B times, and for the b -th sub-sample of respondents ($b=1,2,\dots,B$) modified weights are determined

⁶ Korekty dokonuje się ze względu na to, że szacunki demograficzne dotyczą całej populacji i obejmują również ludność poza gospodarstwami domowymi; natomiast BAEL z założenia nie uwzględnia osób z gospodarstw zbiorowych, osób przebywających czasowo za granicą itp.

Due to the fact that demographic estimates relate to the entire population, including also categories not covered with the LFS, i.e. people living in institutional households and persons living temporary abroad, they are corrected.

wagi, a z ich użyciem oszacowanie interesującego nas parametru $\hat{t}_b^*$.

Modyfikacja wag obejmuje między innymi ich kalibrację, która zapewnia zgodność z danymi demograficznymi dla właściwego kwartału. Po wykonaniu B iteracji oszacowaniem wariancji estymatora badanego parametru $\hat{t}$ (w rozważanej warstwie) jest zgodnie z zasadą bootstrap wielkość

$$\hat{V}(\hat{t}) = \frac{1}{B-1} \sum_{b=1}^B (\hat{t}_b^* - \hat{t})^2$$

Aby uzyskać oszacowanie wariancji dla rozważanej podpopulacji należy zsumować oszacowania wariancji uzyskane niezależnie we wszystkich jej warstwach. Zalecana w literaturze przedmiotu wartość parametru B powinna być rzędu kilkuset. W obliczeniach podanych w publikacji przyjęto $B=500$.

3. PODSTAWOWE DEFINICJE

Ludność aktywna zawodowo (inaczej mówiąc siła robocza) obejmuje wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- √ wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- √ miały pracę, ale jej nie wykonywały:
  - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego lub wypoczynkowego,
  - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
    - do 3 miesięcy,
    - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia (**od I kwartału 2006 r.**).

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczani są również uczniowie, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Klasyfikacja statusu zatrudnienia oparta została na Międzynarodowej Klasyfikacji Statusu Zatrudnienia i wyróżnia następujące kategorie pracujących:

- **pracujący na własny rachunek** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą
  - z tego
    - **pracodawca** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i zatrudnia co najmniej jednego pracownika najemnego,

which are then used to calculate the estimate of the surveyed parameter $\hat{t}_b^*$.

Weight modification comprises their calibration which assures consistency with demographic data for a surveyed quarter. After B iterations we compute the bootstrap variance estimate for the surveyed parameter estimator $\hat{t}$ (in each stratum) according to the formula

$$\hat{V}(\hat{t}) = \frac{1}{B-1} \sum_{b=1}^B (\hat{t}_b^* - \hat{t})^2 .$$

In order to obtain variance estimate for the considered subpopulation all the variance component estimates obtained independently for subpopulation strata must be summed up. Number of bootstrap iterations B recommended in the relevant literature should be of the order of several hundreds. In the computations presented in this publication we assumed $B=500$.

3. BASIC DEFINITIONS

Economically active population (or labour force) includes all persons aged 15 and more who are considered as employed or unemployed in accordance with the definitions presented below.

Among the **employed** are included all persons aged 15 and more who during the reference week:

- √ performed for at least one hour any work generating pay or income, i.e. were employed as employees, worked on their own (or leased) agricultural farm, or conducted their own economic activity outside agriculture, assisted (without pay) in work on family agricultural farm or in conducting family economic activity outside agriculture,
- √ had work but did not perform it:
  - due to sickness, maternity leave, parental leave or vacation,
  - due to other reasons, but the break in employment:
    - did not exceed 3 months,
    - exceeded 3 months, but these persons worked as employees and during that period received at least 50% of the hitherto remuneration (**since the first quarter of 2006**).

In accordance with the international standards, among the employed are also included apprentices who entered into occupational training or occupational preparation contract with a private or public employer, if they received remuneration.

The Classification of the status in employment is based on the International Classification of Status in Employment (ICSE). It specifies the following categories of the employed:

- **self-employed person** – a person who conducts his/her own economic activity
  - in which
    - **employer** – a person who conducts his/her own economic activity and employs at least one paid worker,

- **pracujący na własny rachunek niezatrudniający pracowników** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i nie zatrudnia pracowników,
- **pracownik najemny** – osoba zatrudniona w jednostkach publicznych lub u pracodawcy prywatnego,
- **pomagający bezpłatnie członek rodziny** – osoba, która bez umownego wynagrodzenia pomaga w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej.

Do **pracowników najemnych** zaliczono również osoby wykonujące pracę nakładczą oraz uczniów, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyczynienie do określonej pracy, (jeżeli otrzymują wynagrodzenie).

Do **pracujących na własny rachunek** zaliczono również od 2004 r. agentów we wszystkich rodzajach agencji.

Od I kwartału 2015 roku dane BAEL, dotyczące wykonywanego zawodu, są opracowywane w oparciu o nową **Klasyfikację Zawodów i Specjalności 2014**. Klasyfikacja ta, została wprowadzona rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej na potrzeby rynku pracy z dnia 7 sierpnia 2014 roku (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r. poz. 227).

Informacje o **rodzaju działalności miejsca pracy** prezentowane są od I kwartału 2008 r. w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007** wprowadzonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 roku (Dz. U. Nr 251, poz. 1885 z późn. zm.) w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności. PKD 2007 została opracowana na podstawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej NACE Rev 2.

Od I kwartału 2016 r. dane BAEL dotyczące dziedziny kształcenia prezentowane są wg **nowej klasyfikacji dziedzin (kierunków) kształcenia** – Międzynarodowej Klasyfikacji Kierunków Kształcenia – ISCED-F 2013 (ISCED Fields of Education and Training 2013), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji ISCED 1997. Ze względu na wprowadzone zmiany pełna porównywalność danych dotyczących dziedzin kształcenia może nie być możliwa⁷.

W związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2018 r. **rewizji Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych – NUTS 2016⁸**, od I kwartału 2018 r., dane BAEL prezentowane są z uwzględnieniem nowego podziału statystycznego Polski. Nowy podział statystyczny wprowadza zmiany na wszystkich poziomach klasyfikacji. Na poziomie NUTS 2 „regiony” (dawniej „województwa”) województwo mazowieckie, będące dotychczas jedną jednostką statystyczną (tożsamą z jednostką podziału administracyjnego kraju „województwo mazowieckie”), zostało podzielone na dwie jednostki statystyczne: region **Warszawski stołeczny** oraz region **Mazowiecki regionalny**, natomiast na poziomie NUTS 1 „makroregiony” (dawniej „regiony”) została utworzona nowa jednostka obejmująca całe województwo mazowieckie – makroregion **województwo mazowieckie**. Ponadto na poziomie NUT 1 nastąpiła zmiana granic dotychcza-

- **self-employed person without employees** – a person who conducts his/her own economic activity and does not hire any employees,
- **employee** – a person employed by a public or private employer,
- **contributing family worker** – a person who helps without agreed upon remuneration in conducting family economic activity.

Among **employees** are also included persons performing outwork and apprentices with whom enterprises or natural persons signed a contract for occupational training or learning skills for a particular job (if they receive a payment).

Since 2004, among **self-employed persons** have been included agents in all system of agencies.

Since the first quarter of 2015, the LFS data on performed occupation have been compiled in accordance with the new **Classification of Occupations and Specialities 2014**. The classification was introduced by a decree of the Minister of Labour and Social Policy for the Labour Market Use dated August 7th, 2014 (uniform text Journal of Laws 2018 item 227).

Since the first quarter of 2008, the information on the **kind of activity of the place of work** has been presented according to the **Polish Classification of Activities 2007 (PKD)** introduced by the Regulation of the Council of Ministers of December 24th 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885 with later amendments) on the Polish Classification of Activities. The PKD 2007 was elaborated on the basis of the statistical classification of economic activities NACE Rev 2.

Since the **first quarter of 2016**, the LFS data on the fields of education have been presented in accordance with the **new classification of fields (programmes) of education** – International Standard Classification of Education – ISCED-F 2013 (ISCED Fields of Education and Training 2013), which replaced the previously used classification ISCED 1997. Due to the introduced changes, the full comparability of data on the fields of education may not be possible⁷.

Due to entry into force, starting from 1st January 2018, the revision of **Classification of Territorial Units for Statistics – NUTS 2016⁸** the LFS data from I-st quarter 2018 will be presented taking into account the new statistical division of Poland. The new statistical division introduces changes at all levels of classification. At the NUTS 2 level “regions” (formerly known as the “voivodships”) the Mazowieckie Voivodship, which was one statistical unit so far (identical with the administrative unit “Mazowieckie Voivodship”), has been divided into two statistical units: **Warszawski stołeczny region and Mazowiecki regionalny region**, while at the NUTS 1 level “macroregions” (formerly known as “regions”) a new unit was created covering the entire Mazowieckie Voivodship – **Mazowieckie Voivodship macroregion**. Moreover, on the NUTS 1 level there has been introduced the change in boundaries of the previous central and eastern regions – the **Centralny Macroregion** covers now the Łódzkie and

⁷ Klasyfikacja została opisana w dokumencie UNESCO dostępnym na stronie internetowej <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf> (na s.15 znajduje się porównanie dziedzin kształcenia między poprzednią klasyfikacją a obecną (ISCED F 2013). The classification was described in UNESCO document on website <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf> (on page 15 there is comparison of fields of education between the previous and current classification (ISCED F 2013).

⁸ Wejście w życie nowej klasyfikacji na mocy rozporządzenia Komisji (UE) 2016/2066 z dnia 21 listopada 2016 r. zmieniające załączniki do rozporządzenia (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS).

Entry into force of the new classification under COMMISSION REGULATION (EU) 2016/2066 of 21 November 2016 amending the annexes to Regulation (EC) No 1059/2003 of the European Parliament and of the Council on the establishment of a common classification of territorial units for statistics (NUTS).

sowych regionów centralnego i wschodniego – **makroregion centralny** w nowych granicach obejmuje województwo łódzkie i świętokrzyskie, a **makroregion wschodni** – województwo podlaskie, lubelskie i podkarpackie.

Główne miejsce pracy ustalane jest na podstawie subiektywnej oceny respondenta. W przypadku wątpliwości za pracę główną uznaje się tę, która zajmuje więcej czasu. Jeżeli prace respondenta zajmują taką samą ilość czasu, pracą główną jest ta, która przynosi wyższy dochód.

W kategorii pracujących wyróżniono osoby **pracujące w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy**. Zgodnie z zaleceniami EUROSTAT **od I kwartału 2001 r. zmiana uległa definicja powyższych kategorii pracujących**. Obecnie populacja osób pracujących w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy wyznaczana jest na podstawie **deklaracji respondenta w odniesieniu do głównego miejsca pracy**.

Od **I kwartału 2001 r.** populacja **bezrobotnych**, według zaleceń EUROSTAT, została ograniczona do osób w wieku **15–74 lata**. Bezrobotni są to osoby, które spełniły jednocześnie trzy warunki:

- √ w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- √ aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni – tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- √ były gotowe (zdolne) podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do **bezrobotnych** zostały zaliczone także **osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć** (do 2003 r. włącznie, definicja nie uwzględniała ich gotowości do podjęcia pracy).

Osoby bezrobotne zostały zaklasyfikowane do jednej z **czterech kategorii**:

- **bezrobotni, którzy stracili pracę**, tzn. osoby, które odeszły z ostatniego miejsca pracy nie z własnej inicjatywy i natychmiast (tzn. w ciągu trzech miesięcy) rozpoczęły poszukiwanie pracy,
- **bezrobotni, którzy zrezygnowali z pracy**, tzn. osoby, które odeszły z pracy z własnej inicjatywy i natychmiast rozpoczęły poszukiwanie pracy,
- **bezrobotni, którzy powracają do pracy po przerwie**, w czasie której nie poszukiwali pracy przez minimum 3 miesiące,
- **bezrobotni, którzy nigdy nie pracowali** i poszukują pierwszej w życiu pracy.

Ludność bierna zawodowo, tzn. pozostająca poza siłą roboczą są to wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne tzn. osoby, które w badanym tygodniu:

- √ nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- √ nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były zdolne (gotowe) do jej podjęcia w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym,
- √ nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:

Świętokrzyskie Voivodships and the **Wschodni Macroregion** covers the Podlaskie, Lubelskie and Podkarpackie Voivodships.

The main job is determined on the basis of the respondent's subjective decision. In case of any doubts, as the main job is regarded the one that takes more time. If the respondent's jobs take the same amount of time, as the main one is considered the one that generates higher income.

In the category of the employed, a distinction was made between **full-time workers** and **part-time workers**. Following the EUROSTAT recommendation **the definition of the above categories of employed persons has been changed since the first quarter of 2001**. Currently the population of full-time and part-time workers is calculated on the basis of **the respondent's declaration concerning the main job**.

In compliance with the EUROSTAT recommendation the population of **unemployed persons** has been limited to persons aged **15-74 years since the first quarter of 2001**. The unemployed are persons who simultaneously meet the following three conditions:

- √ in the reference week were not employed
- √ were actively looking for work, i.e. for over 4 weeks (the reference week being the fourth one) had been involved in concrete actions aimed at finding a job,
- √ were available to take up work within two weeks after the reference week.

Persons who were not seeking work because they had already found a job and were only waiting to start work within the period no longer than 3 months and they were available for this job (until the end of 2003 the ability to take a job was not taken into consideration) **are also included in the category of the unemployed**.

The **unemployed** are classified in to one of the following **four categories**:

- **unemployed who lost work**, i.e. persons who left their last employment not on their own initiative and immediately (i.e. within three months) began to look for work,
- **unemployed who resigned from work**, i.e. persons who left their last employment on their own initiative and immediately began to look for work,
- **unemployed who were re-entering employment after a break** during which they were not looking for work for at least 3 months,
- **unemployed who had never worked** and were looking for their first employment.

The **economically inactive population**, i.e. people outside the labour force, are all persons aged 15 and more who were not classified as employed or unemployed, i.e. persons who during reference week:

- √ did not work and were not job-seekers,
- √ did not work and were job-seekers, but were not available to start work within two weeks after the reference week,
- √ did not work and were not job-seekers because they had found a job and were waiting to start it in the period:

- dłuższym niż trzy miesiące,
- do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć (od 2004 r.).

Wśród biernych zawodowo wyróżnia się grupę **zniechęconych**, do której należą osoby nieposzukujące pracy, ponieważ są przekonane, że jej nie znajdą.

Dodatkowo w publikacji zamieszczono tablice dotyczące aktywności ekonomicznej określonych zbiorowości, takich jak: absolwenci, uczniowie, ludność wiejska, niepełnosprawni.

Do **absolwentów** zaliczono osoby w wieku **15–30 lat**, które ukończyły szkołę w okresie **ostatnich 12 miesięcy** i nie kontynuują nauki.

Uczniowie są to osoby pobierające naukę na wszystkich poziomach kształcenia – począwszy od podstawowego, skończywszy na wyższym (łącznie ze studiami doktoranckimi), bez względu na system, w jakim ta nauka się odbywa (dzienny, wieczorowy, zaoczny).

Ludność wiejska została podzielona na dwie zbiorowości:

- **ludność związaną z gospodarstwem rolnym** tj. osoby mieszkające na wsi, będące członkami gospodarstwa domowego z użytkownikiem gospodarstwa rolnego,
- **ludność bezrolną** tj. osoby mieszkające na wsi, będące członkami gospodarstwa domowego, w którym żadna osoba nie jest użytkownikiem gospodarstwa rolnego.

Zbiorowość **osób niepełnosprawnych** została wyodrębniona z ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej, na podstawie **kryterium prawnego**. Do osób niepełnosprawnych **zaliczono osoby w wieku 16 lat i więcej**, które mają przyznane orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub niezdolności do pracy.

4. UWAGI DO TABLIC

Od III kwartału 2012 r. do uogólniania wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności Polski w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bieżących bilansów, dla których od 2010 r. podstawą (bazą wyjściową) są wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z dnia 31.03.2011 r., a dane składowe (urodzenia, zgony i migracje) pochodzą z rejestrów urzędów stanu cywilnego, biur ewidencji poszczególnych gmin oraz PESEL.⁹ Ponadto nastąpiły zmiany metodologiczne, mające na celu dostosowanie populacji objętej badaniem do zaleceń Eurostat. Od III kwartału 2012 r. poza zakresem badania, pozostają osoby przebywające poza gospodarstwem domowym, tj. za granicą lub w gospodarstwach zbiorowego zakwaterowania, 12 miesięcy lub więcej – do II kwartału 2012 r. było to powyżej 3 miesięcy. W związku z powyższymi wynikami BAEL od III kwartału 2012 r. nie są w pełni porównywalne z wynikami badania z poprzednich okresów, za wyjątkiem przeliczonych wyników za okres od I kw. 2010 r. do II kw. 2012 r.

W I kwartale 2016 r., zgodnie ze stosowaną metodyką, do uogólnienia wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności Polski w wieku 15 lat i więcej,

- longer than 3 months,
- no longer than 3 months, but they were not available for work (since 2004).

A group of **discouraged persons** is specified among the economically inactive, i.e. persons not seeking work because they are convinced that they will not find it.

Additionally, the publication contains tables concerning economic activity of particular subpopulations, such as: school-leavers, students, rural population, and disabled persons.

Among **school-leavers** are included persons at the age **15-30 years** who completed school during **the last 12 months** and who do not continue education.

As **students** are regarded persons attending schools at all levels of education – beginning with primary and ending with tertiary (including doctorate studies) regardless of the system of this education (full-time, evening or weekend).

The rural population was divided into two subpopulations:

- **agricultural population** – with connections to agricultural holdings, i.e. persons living in rural areas, members of households with a holder of agricultural farm,
- **non-agricultural population**, i.e. persons living in rural areas, members of households without any holders of agricultural farm.

Population of **disabled persons** was separated from the population aged 15 years and more on the basis of the **legal criterion**. Among the disabled were **included persons aged 16 years and more** who were granted the certificate of disability or inability to work.

4. COMMENTS TO TABLES

Since the third quarter of 2012, generalization of the survey results over the overall population has been carried out with the use of the data on population of Poland aged 15 years and more coming from the current balances for which, since 2010, the base (initial basis) has been the results of the Population and Housing Census of 31st March 2011, while the component data (births, deaths and migration) comes from the reports of civil status offices, local registration offices of individual gminas and PESEL register⁹. Moreover, there were introduced methodological changes targeted at harmonization of the population covered with the survey with the Eurostat recommendations. Since the third quarter of 2012, from the survey range have been excluded persons staying outside the household, i.e. abroad or living in institutional households, for 12 months or longer – until the second quarter of 2012, the duration of absence was 3 and more months. Therefore since the third quarter of 2012, the LFS data have not been fully comparable with the data for the previous periods, except for the recalculated survey results for the period from the first quarter of 2010 to the second quarter of 2012.

In the **first quarter of 2016**, in accordance with the applied method, the data on the population of Poland aged 15 years and more obtained from population balances as of the state on

⁹ Por.: „Ludność. Stan i struktura oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w 2018 r.” stan w dniu 31 XII, GUS, 2019.

See: „Population. Size and structure and vital statistics in Poland by territorial division in 2018” as December, 31, Statistics Poland, 2019

pochodzące z bilansów ludności według stanu w dniu 31 XII 2015 r. (opracowanych na podstawie wyników NSP 2011). **We wszystkich kwartałach 2015 r. do uogólniania wyników badania wykorzystano dane o ludności wg stanu w dniu 31 XII 2014 r.**, przyczyną był brak dostępności informacji nt. zmian liczby i struktury ludności w 2015 r. **(z tego też powodu we wszystkich kwartałach 2015 r. populacja objęta BAEL pozostaje na stałym poziomie)**. Ponadto w I kw. 2016 r. przeprowadzono korektę liczby ludności pozostającej poza zakresem BAEL. Korekta została przeprowadzona łącznie za 2 ostatnie lata (poprzednia w II kw. 2014 r.).

Od I kwartału 2016 roku zastosowano kalibrację wag na poziomie województwa, w miejsce stosowanej dotąd kalibracji na poziomie kraju, co zapewni większą spójność otrzymywanych wyników z danymi demograficznymi na poziomie województw. W obliczeniach wag uwzględniono stosowane dotychczas kategorie demograficzne według płci, grup wieku i miejsca zamieszkania (miasto/wieś), natomiast wskaźniki kompletności służące do korekty wag ze względu na występowanie braków odpowiedzi są od I kwartału 2016 roku wyznaczone na poziomie województw. Zastosowanie nowej metodyki poprawia wskaźniki precyzji dla ocen na poziomie województwa, nie mniej jednak może wpływać na brak pełnej porównywalności danych na poziomie województw z wcześniejszymi okresami. Od I kwartału 2019 roku opisaną wyżej kalibrację wag na poziomie województw zastąpiono analogiczną kalibracją na poziomie regionów NUTS 2, a ponadto wskaźniki kompletności służące do korekty wag ze względu na występowanie braków odpowiedzi są od tego samego kwartału również wyznaczone na poziomie regionów NUTS 2.

W niektórych tablicach sumy składników mogą być różne od wielkości podanych w pozycjach „OGÓŁEM”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania zalecana jest ostrożność w posługiwaniu się danymi w tych przypadkach, gdy zastosowano bardziej szczegółowe podziały i występują liczby niskiego rzędu, mniejsze niż 15 tysięcy. W przypadku, gdy liczby po uogólnieniu wyników z próby wynoszą poniżej 5 tys., zostały one zastąpione znakiem kropki ("."), co oznacza, że konkretna wartość nie może być pokazana ze względu na losowy błąd próby.

W części tabelarycznej wyodrębniono: tablice przeglądowe (o numerach od 1 do 9), **tablice ze wskaźnikami precyzji wyników** (o numerach od 0.1 do 0.10) oraz **tablice wynikowe z danymi kwartalnymi** podzielone na 6 działów tematycznych:

1. Aktywność ekonomiczna ludności
2. Pracujący
3. Bezrobotni
4. Bierni zawodowo
5. Osoby niepełnosprawne
6. Gospodarstwa domowe

Tablice dotyczące ludności w wieku 15 lat i więcej – o numerach **7 i 1.23** są oparte na szacunkach ludności, skorygowanych na potrzeby badania poprzez:

- dodanie osób, które w okresie od dnia dokonania szacunku do badanego tygodnia ukończyły 15 lat,

31st December 2015 (compiled on the basis of the results of the National Census of Population and Housing 2011) were used for generalization of the survey results over the general population. **In all quarters of 2015, the data on population as of the state on 31st December 2014 were used for generalization of the survey results**, the reason was unavailability of the information concerning the changes in the population number and structure in 2015 **(for the same reason the population covered with the LFS stay at the same level in all quarters of 2015)**. In addition, a correction of the number of population staying outside the LFS scope was carried out in the first quarter of 2016. The correction covered the last two years (the previous one was in the second quarter of 2014).

Since the **first quarter of 2016, the previously used calibration of weights at the country's level has been replaced** by calibration of **weights at the voivodship level**, which ensures better consistency of the obtained results with the demographic data at the voivodship level. Weights' calculation took into the account the hitherto applied demographic categories by sex, age groups, and place of residence (urban/rural), whereas response rates used for the correction of weights respective to lack of responses have been calculated at the voivodship level since the first quarter of 2016. The appliance of a new method improves precision indices for estimates at the voivodship level, although it may influence lack of full data comparability at voivodships level with the previous periods.

Since the first quarter of 2019 the above described calibration of weights at the voivodship level has been replaced by analogous calibration of weights at the NUTS 2 region level, and similarly since the same quarter response rates used for the correction of weights respective to lack of responses have been calculated at the NUTS 2 region level.

In some tables the data, when summed up, may give a different total than the figure in the column "TOTAL". This is due to the rounding-off done after generalizing the results of the survey.

Since this is a sample-based survey, it is important to be careful about using the data in cases where more detailed divisions were applied and where numbers are lower than 15 thousands. In cases when after generalization of the sample results, the numbers are estimated below 5 thousand, they are replaced by points (".") which means that the value cannot be displayed because of high sampling error.

The table section is presented in three parts: review tables (with the numbers between 1 and 9), **tables with precision indices** (numbered 0.1 to 0.10) and the **result tables with the outcomes of a particular quarter** divided into 6 parts:

1. Economic activity of population
2. Employment
3. Unemployment
4. Economically inactive population
5. Disabled persons
6. Households

Tables concerning population aged 15 years and more: **7 and 1.23** are based on population estimates corrected for the survey purposes through:

- including persons whose 15th birthday was in the period between the estimate completion and the reference week,

- odjęcie osób pozostających poza zakresem badania tj. zamieszkałych w gospodarstwach zbiorowych oraz członków gospodarstw domowych przebywających za granicą 12 miesięcy i więcej.

- excluding persons not covered in the survey, i.e. living in institutional households and households members staying abroad 12 months and more.

TABLICE PRZEGLĄDOWE

W celu zobrazowania skali zmian wynikających z wprowadzonych zmian metodologicznych oraz innej podstawy uogólniania wyników badania, dane z BAEL za okres od I kwartału 2010 r. do II kwartału 2012 r. zawarte w tablicach przeglądowych o numerach 1–9, przedstawiono w dwóch wersjach: przed i po przeliczeniu wyników BAEL.

Od II kwartału 2006 roku dane BAEL liczone są w oparciu o dokładną datę urodzenia. W publikacji w tablicach przeglądowych dane dla I kwartału 2006 r. zaprezentowano również z uwzględnieniem tych zmian, w związku z czym, różnią się one od danych przedstawionych w publikacji z badania za I kwartał 2006 r.

Tablice przeglądowe 1–9 prezentują podstawowe dane wynikowe z badania (kwartalne i roczne) z uwzględnieniem często wykorzystywanych przekrojów.

Tablica 6. Stopa bezrobocia długotrwałego obliczana jest przez GUS¹⁰ na podstawie BAEL jako procentowy udział bezrobotnych poszukujących pracy przez okres powyżej 12 miesięcy (13 miesięcy i więcej) w liczbie aktywnych zawodowo. **Udział długotrwanie bezrobotnych w ogółem bezrobotnych** jest to stosunek bezrobotnych poszukujących pracy powyżej 12 miesięcy (13 miesięcy i więcej) w liczbie bezrobotnych ogółem.

Od I kwartału 2008 r. czas poszukiwania pracy liczony jest od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie. W związku z tym dane te nie są porównywalne z wynikami z lat poprzednich.

Tablica 9. Dane dotyczące pracujących zaprezentowano w podziale **na trzy sektory ekonomiczne:** rolniczy, przemysłowy i usługowy.

W **latach 2003–2007 sektor rolniczy** obejmował sekcje (wg PKD 2004): Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; Rybactwo; **sektor przemysłowy:** Górnictwo; Przetwórstwo przemysłowe; Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę; Budownictwo; **sektor usługowy** – pozostałe sekcje.

Od I kwartału 2008 r. w związku ze zmianą klasyfikacji (PKD 2007) nastąpił nowy podział w obrębie sektorów ekonomicznych: **sektor rolniczy** obejmuje sekcje: Rolnictwo, leśnictwo; łowiectwo i rybactwo; **sektor przemysłowy:** Górnictwo i wydobywanie; Przetwórstwo przemysłowe; Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; Budownictwo; **sektor usługowy** – pozostałe sekcje. W związku z tą zmianą dane nie są w pełni porównywalne z wynikami poprzednich lat.

Dane nie sumują się na ogółem, ponieważ nie obejmują nieustalonego rodzaju działalności.

REVIEW TABLES

In order to present the range of changes resulting from the methodological changes and the new generalization base, the LFS results for the period from first quarter of 2010 to second quarter of 2012 included in the review tables 1–9 were presented in two versions, i.e. before and after recalculation of the LFS results.

Since the second quarter of 2006, the LFS data have been calculated on the basis of the exact date of birth. Data comprised in the review tables for the first quarter of 2006 were also presented according to the above changes, therefore they differ from the data in the LFS publication for the first quarter of 2006.

The review tables 1–9 present the basic data from the survey (quarterly and annual) with the appliance of the often used aggregations.

Table 6. Long-term unemployment rate is calculated by the Statistics Poland¹⁰ on the basis of the LFS as the percentage share of unemployed persons looking for a job longer than 12 months (13 months or longer) in the total number of economically active population. **The share of the long-term unemployed in the total number of the unemployed** is the ratio of persons looking for a job longer than 12 months (13 months or longer) in the total number of the unemployed.

Since the first quarter of 2008, the duration of a job search has been calculated from the moment of ending the break in a job search providing that it happened and lasted at least four weeks. Therefore, these data are not comparable with the results of the previous years.

Table 9. The data on employment are presented divided into **three economic sectors:** agricultural, industrial and service.

In the **years 2003–2007 agricultural sector** included sections (by NACE 2004): Agriculture, hunting and forestry; Fishing. **Industrial sector** included sections: Mining; Manufacturing; Electricity, gas and water supply; Construction. **Service sector** – other sections. **Since the first quarter of 2008, following the change in the NACE Classification 2007,** a new division has been introduced within economic sectors: **Agricultural sector** includes sections: Agriculture, forestry and fishing; **Industrial sector** includes sections: Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air conditioning; Water supply; sewerage, waste management, Construction; **Service sector** – other sections. The data do not sum up to the total figures, as they do not include activities of non-specified type.

Therefore, the data are not fully comparable to the results of the previous years.

The data do not sum up to total category as they do not involve not defined economic activities.

¹⁰ Taka metoda obliczania tego wskaźnika przyjęta została w GUS w 1992 r., umożliwia porównywanie danych w czasie, a także z innymi badaniami np. z bezrobociem rejestrowanym. Por. def. obliczania stopy bezrobocia długotrwałego przez Eurostat, s. 29.

Such method of this indicator calculation was approved in 1992; therefore it allows comparing time series and also LFS data with other surveys, e.g. registered unemployment. See the Eurostat definition of the long term unemployment calculation, on page 29.

Tablica I zawiera dane dotyczące **wskaźników monitorujących** opracowywanych na podstawie BAEL.

Zestaw wskaźników monitorujących opracowywanych dla poszczególnych krajów UE ustalany jest przez Komisję Europejską oraz Radę Unii Europejskiej. Są one miernikiem realizacji działań podjętych przez poszczególne kraje w zakresie realizacji celów wyznaczonych przez Komisję Europejską (np. w ramach Strategii Europa 2020).

Wskaźnik **Stopa bezrobocia** obliczany jest jako procentowy udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo, uwzględniający definicje Międzynarodowej Organizacji Pracy.

Stopa bezrobocia długotrwałego obliczana jest przez Eurostat na podstawie wyników badania siły roboczej (w Polsce BAEL) jako procentowy udział bezrobotnych poszukujących pracy rok lub dłużej (12 miesięcy lub dłużej) w liczbie ludności aktywnej zawodowo.

Wskaźnik **Osoby w wieku 18-59 lat mieszkające w gospodarstwach domowych bez osób pracujących** obliczany jest jako udział osób w wieku 18-59 lat będących członkami gospodarstw domowych bez osób pracujących w ogólnej liczbie członków gospodarstw domowych w tej samej grupie wieku. Przy wyliczaniu wskaźnika **Ludność w gospodarstwach domowych bez osób pracujących** nie uwzględnia się m.in. tych gospodarstw domowych, w których wszyscy członkowie to osoby w wieku 18-24 lata bierne zawodowo i jednocześnie uczące się.

Wskaźnik **Dzieci w gospodarstwach domowych bez osób pracujących** obliczany jest jako udział osób w wieku 0-17 lat będących członkami gospodarstw domowych bez osób pracujących w ogólnej liczbie członków gospodarstw domowych w tej samej grupie wieku. Dla Polski wskaźnik dostępny jest od II kw. 2006 r. Nie mógł zostać policzony dla wcześniejszych okresów ze względu na brak mnożników uogólniających dla dzieci w wieku 0-14 lat.

Wskaźnik **Osoby dorosłe uczestniczące w kształceniu lub szkoleniu** obliczany jest jako udział osób w wieku 25-64 lata uczących się lub doksztalających się w ludności ogółem w tej samej grupie wieku (w okresie czterech tygodni przed badaniem).

Wskaźnik **Osoby w wieku 20-24 lata posiadające wykształcenie co najmniej zasadnicze zawodowe** obliczany jest jako udział osób w wieku 20-24 lata z wykształceniem, co najmniej zasadniczym zawodowym w ogólnej liczbie osób w tym wieku.

Wskaźnik **Osoby w wieku 30-34 lata posiadające wyższe wykształcenie** obliczany jest jako udział osób w wieku 30-34 lata posiadających wyższe wykształcenie w ludności ogółem w tej samej grupie wieku.

Wskaźnik **Zróżnicowanie regionalne wskaźnika zatrudnienia** (dla osób w wieku 15-64). Jest to współczynnik zmienności wskaźnika zatrudnienia (dla osób w wieku 15-64 lata) pomiędzy województwami (NTS 2). Wskaźnik równa się 0, jeśli wskaźniki zatrudnienia są identyczne, natomiast, jeśli występują różnice we wskaźnikach zatrudnienia pomiędzy regionami to wskaźnik będzie zwiększał się.

Wskaźnik **Młodzi niekontynuująca nauki** obliczany jest jako udział osób w wieku 18-24 lata z wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym, które nie kontynuują nauki i nie doksztalają się w ludności ogółem w tej samej grupie wieku.

Table I includes data concerning **monitoring indicators** compiled on the basis of the LFS.

The set of monitoring indicators compiled for particular EU countries is defined by the European Commission and the European Union Council. They measure actions initiated by particular countries in respect to the implementation of the goals set up by the European Commission (e.g. within the scope of the Strategy Europe 2020).

The indicator **Unemployment rate** is calculated as the share of the unemployed in the total number of the economically active, in accordance with the International Labour Organization definitions.

Long-term unemployment rate is calculated by Eurostat on the basis of the results of the labour force survey as the percentage share of unemployed persons (for 12 months and more) in the total number of economically active population.

The indicator **Persons aged 18-59 living in jobless households** is calculated as the share of persons aged 18-59 living in households without employed persons in the total number of household members at the same age group. The indicator **Population in jobless households** does not include the households, i.a. in which all members comprise persons aged 18-24 years, economically inactive and also participating in education.

The indicator **Children in jobless households** is calculated as the share of persons aged 0-17 who are living in households without employed persons in the total number of household members at the same age group. For Poland, this indicator has been available since the second quarter of 2006. It is not calculated for the earlier periods because of lack of generalization multipliers for children aged 0-14 years.

The indicator **Participation rate in education and training** (adult participation in education or training) is calculated as the percentage share of persons aged 25-64 years participating in education or training in the total population at the same age group (in the period of the four weeks prior to the survey).

Indicator **Young people aged 20-24 with at least upper secondary educational attainment level** is calculated as the percentage share of the population aged 20 to 24 who have completed at least basic vocational education in the total number of persons at this age.

The indicator **Population aged 30-34 with tertiary educational attainment** is calculated as the share of persons aged 30-34 with tertiary education in the total population at the same age group.

The indicator **Dispersion of regional employment rates** is coefficient of variation of employment rates (of the age group 15-64) and shows differences in employment rates (of the age group 15-64) within voivodships (NUTS 2). The dispersion of regional employment rates is zero when the employment rates in all regions (voivodships) are identical, whereas, if there are differences between employment rates among regions (voivodships), the indicator will increase.

The indicator **Early leavers from education and training** is calculated as the percentage of the population aged 18-24 with education no higher than lower secondary and not in any further education or training.

Wskaźnik **Osoby młode niepracujące, nieuczące się i niedokształcające się (NEET)** obliczany jest jako udział osób w wieku 15–34 lata bezrobotnych lub biernych, które nie kontynuują nauki w systemie edukacji formalnej i nie dokształcają się/szkolą się w systemie edukacji pozaformalnej (w ciągu 4 tygodni przed badaniem) w ludności ogółem w tej samej grupie wieku.

Od I kwartału 2018 r. zmieniono sposób zadawania pytań o uczestnictwo w szkoleniu/nauce poza formalnym systemem edukacji, w związku z tym wskaźniki do których wyliczenia brana jest pod uwagę edukacja pozaformalna, (tj.: Osoby dorosłe uczestniczące w kształceniu lub szkoleniu; Młodzież niekontynuująca nauki; Osoby młode niepracujące, nieuczące się i niedokształcające się) nie są w pełni porównywalne z wynikami z poprzednich lat.

Tablica II zawiera dane dotyczące **wskaźników uzupełniających populację osób bezrobotnych** wyznaczonych na podstawie BAEL.

Tablica zawiera dane dotyczące zbiorowości osób, które znajdują się na pograniczu pomiędzy pracą a bezrobociem oraz bezrobociem a biernością zawodową. Opracowanie dodatkowych wskaźników pokazujących te zbiorowości pozwala uchwycić i oszacować populacje nieuwzględnione w gronie bezrobotnych.

Pierwszą z nich stanowi populacja **niepełnozatrudnionych**, tj. osób pracujących w niepełnym wymiarze czasu, które chciałyby pracować więcej godzin tygodniowo i byłyby gotowe do podjęcia pracy w takim wymiarze. Pomimo tego, że są to osoby pracujące, to nie są one „wykorzystane” w pełnym zakresie – nie pracują w takim wymiarze, w jakim by chciały i mogły. Jakaś ich część pozostaje w pewnym sensie „bezrobotna” – stanowi ona potencjalny zasób pracy, który nie znajduje całkowitego wykorzystania na rynku pracy.

Drugą grupą są **bierni zawodowo poszukujący pracy, ale nie gotowi do jej podjęcia**, tj. zbiorowość dotycząca osób biernych zawodowo, które chciałyby pracować, poszukują tej pracy – tzn. spełniają dwa z kryteriów osoby bezrobotnej, jednak nie mogą być sklasyfikowane jako bezrobotne ze względu na ograniczoną gotowość do podjęcia pracy.

Trzecia zbiorowość dotyczy **biernych zawodowo nieposzukujących pracy, ale gotowych do jej podjęcia**. Są to osoby niepracujące, które chciałyby pracować i byłyby gotowe do podjęcia pracy w okresie najbliższych dwóch tygodni, jednak nie poszukują pracy (np. ze względu na zniechęcenie bezskutecznością dotychczasowych poszukiwań). W tym przypadku kryterium, które nie pozwala zaklasyfikować tej grupy jako bezrobotnych jest brak aktywności w poszukiwaniu pracy.

Połączone zbiorowości osób biernych zawodowo poszukujących pracy, ale nie gotowych do jej podjęcia oraz biernych zawodowo nieposzukujących pracy, ale gotowych do jej podjęcia tworzą kategorię osób potencjalnie aktywnych zawodowo.

Na stronie Eurostat wskaźniki uzupełniające populację osób bezrobotnych prezentowane są w liczbach bezwzględnych, ale również jako procent w populacji: ludności ogółem, aktywnych, pracujących oraz biernych.

Poniżej zamieszczono link do danych na stronie Eurostat:

http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=lfsi_sup_a&lang=en.

The indicator **Young people neither in employment nor in education and training – NEET** is calculated as the percentage of the population aged 15–34 unemployed or economically inactive who do not continue education in the formal education system nor are in training/education in the non-formal education system (during the four weeks preceding the survey) in the total population at the same age group.

From the **first quarter of 2018** the way of asking questions about participation in training/ education outside the formal education system has been changed, therefore the indicators in calculation of which the non-formal education is taken into account (i.e. the **Participation rate in education and training, Early leavers from education and training** and **Young people neither in employment nor in education and training – NEET**) are not fully comparable with results from previous years.

Table II includes data concerning **supplementary indicators to unemployment** compiled on the basis of the LFS.

The table contains the data on the population of people who are on the edge between employment and unemployment or unemployment and economic inactivity. Compilation of additional indicators showing these populations allows catching and estimation of the populations which were not included in the population of the unemployed.

The first one is the population of **underemployed persons**, i.e. persons working part-time who would like to work more hours and would be available for such work. Despite the fact that these persons are employed, they are not fully “utilised” – they do not work as many hours as they would like and would be able to work. Some part of these persons stays to some extent “unemployed” – it constitutes potential labour resource which would not be fully utilised on the labour market.

The second group are **economically inactive persons looking for a job but not available for work**, i.e. the population of economically inactive persons who would like to work, are looking for a job, i.e. they meet two of the criteria for an unemployed person, albeit they cannot be classified as unemployed because of their limited ability to take up work.

The third population constitute **economically inactive person who are not looking for a job, but are available to take up work**. They comprise persons who do not work, would like to work and would be available for work within the next two weeks although they are not looking for a job (e.g. because they have been discouraged with hitherto ineffective job search). In this case, the criterion which does not allow to classify this group as the unemployed is lack of job seeking activity.

The combined populations of economically inactive persons looking for a job, but not available for work and economically inactive persons not looking for a job but available for work create the category of persons potentially economically active.

On the Eurostat website, the indicators supplementing the population of the unemployed are presented in absolute figures, but also as the percentage share of the population: total population, population of the economically active, the employed and economically.

The link to the data on the Eurostat website is included below:

http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=lfsi_sup_a&lang=en.

W **tablicy I i II** średnioroczne dane dla Polski zestawiono ze średnią dla krajów Wspólnoty Europejskiej (EU 15, EU 28). Ze względu na jednakową metodologię ich wyznaczania dla poszczególnych krajów przyjętą przez Eurostat dane te są porównywalne dla krajów należących do Unii Europejskiej.

TABLICE ZE WSKAŹNIKAMI PRECYZJI

Szacunki precyzji wyników dla wybranych danych i wskaźników strukturalnych zostały umieszczone w **tablicach (0.1–0.10)** w formie względnych błędów standardowych (współczynników zmienności).

Wykorzystując zamieszczone w publikacji wskaźniki precyzji (CV – współczynniki zmienności, RSE – względne błędy standardowe) można wyznaczyć przedziały ufności, w których z określonym prawdopodobieństwem (najczęściej 95%) znajduje się prawdziwe wartości estymowanych parametrów (np. wartości globalne pewnych cech w danej populacji).

Jeżeli wskaźnik precyzji obliczonej oceny parametru $\hat{t}$ oznaczymy jako $CV(\hat{t})$ (podany w %), to przedział ufności określony będzie poprzez dolną i górną granicę według wzoru (C.E. Särndal et al., *Model Assisted Survey Sampling*, 1992):

$$\hat{t} * \left(1 - 1,96 * \frac{CV(\hat{t})}{100} \right) \leq t \leq \hat{t} * \left(1 + 1,96 * \frac{CV(\hat{t})}{100} \right)$$

Jeśli na przykład oszacowana liczba osób bezrobotnych w skali kraju wynosiła w badanym okresie $\hat{t} = 1154$ tysięcy, zaś wskaźnik precyzji dla tej cechy wynosił $CV(\hat{t}) = 3,2\%$, to obliczając dolną i górną granicę przedziału ufności według podanego wzoru, możemy twierdzić, że z prawdopodobieństwem 0,95 prawdziwa liczba osób bezrobotnych t zawierała się pomiędzy 1081 tysięcy a 1227 tysięcy. W przypadku wyznaczania przedziałów ufności dla zmian wybranego parametru (np. liczby bezrobotnych) z jednego badanego okresu na kolejny taki okres należy korzystać z innej formuły, gdyż oceny precyzji dla takich zmian są odniesione do średniej wartości wybranego parametru z obu badanych okresów zgodnie ze wzorem

$$CV(\Delta\hat{t}) = \frac{\sqrt{Var(\Delta\hat{t})}}{(\hat{t}_1 + \hat{t}_2)/2} * 100\% ,$$

gdzie $\Delta\hat{t} = \hat{t}_1 - \hat{t}_2$ oznacza różnicę oszacowań wybranego parametru dla tych dwu okresów, zaś $Var(\Delta\hat{t})$ oznacza wariancję tej zmiany. Dlatego też 95%-owy przedział ufności dla takich zmian powinno się wyznaczać zgodnie z formułą

$$\Delta\hat{t} - 1,96 * \frac{CV(\Delta\hat{t})}{100} * (\hat{t}_1 + \hat{t}_2)/2 \leq \Delta t \\ \leq \Delta\hat{t} + 1,96 * \frac{CV(\Delta\hat{t})}{100} * (\hat{t}_1 + \hat{t}_2)/2 .$$

Zatem, jeśli na przykład oszacowane liczby osób bezrobotnych w skali kraju wynosiły w dwu badanych okresach odpowiednio $\hat{t}_1 = 649$ oraz $\hat{t}_2 = 667$ tysięcy, zaś wskaźnik precyzji dla zmiany tej liczby wynosił $CV(\Delta\hat{t}) = 5,0\%$, to obliczając dolną i górną granicę przedziału ufności dla zmian według podanego

In **table I and II** the annual averages for Poland are compared to the average for the European Community countries (EU 15, EU 28). Because of the applied by Eurostat uniformed methodology of their calculation for particular countries, the data are comparable for particular countries – members of the European Union.

TABLES WITH PRECISION INDICES

The precision estimates for the selected data and structural indicators have been presented in **the tables (0.1–0.10)** in the form of relative standard errors (coefficients of variation).

Using presented in publication precision indices (CV – coefficients of variation, relative standard errors) one can determine confidence intervals in which the true value of the estimated parameters (e.g. global values of some parameters in a given population) lie with given probability (usually 95%).

If we denote the precision index of the computed parameter estimator $\hat{t}$ by $CV(\hat{t})$ (given in per cent), then such a confidence interval is defined by its lower and upper bounds according to the formula (C.E. Särndal et al., *Model Assisted Survey Sampling*, 1992):

$$\hat{t} * \left(1 - 1,96 * \frac{CV(\hat{t})}{100} \right) \leq t \leq \hat{t} * \left(1 + 1,96 * \frac{CV(\hat{t})}{100} \right)$$

For example, if the estimated total number of the unemployed in Poland in the surveyed period equaled $\hat{t} = 1154$ thousand, and its precision index was equal $CV(\hat{t}) = 3,2\%$, then computing the confidence interval lower and upper bound according to the above formula, we can say that with probability 0,95 the true total number of unemployed t was between 1081 thousand and 1227 thousand. In the case of confidence interval determination for changes of the given parameter (e.g. the number of unemployed) from one surveyed period to succeeding one calculations have to be performed in a different way, since the CV estimates for such changes are related to the average value of the examined parameter in the two surveyed periods according to the formula

$$CV(\Delta\hat{t}) = \frac{\sqrt{Var(\Delta\hat{t})}}{(\hat{t}_1 + \hat{t}_2)/2} * 100\% ,$$

where $\Delta\hat{t} = \hat{t}_1 - \hat{t}_2$ is the difference between the parameter estimates in the two surveyed periods, and $Var(\Delta\hat{t})$ denotes its variance. Consequently, the 95% confidence interval for the considered change has to be determined as follows

$$\Delta\hat{t} - 1,96 * \frac{CV(\Delta\hat{t})}{100} * (\hat{t}_1 + \hat{t}_2)/2 \leq \Delta t \\ \leq \Delta\hat{t} + 1,96 * \frac{CV(\Delta\hat{t})}{100} * (\hat{t}_1 + \hat{t}_2)/2 .$$

Thus, if the estimated total numbers of unemployed in Poland in the two surveyed periods were equal to $\hat{t}_1 = 649$ and $\hat{t}_2 = 667$ thousands, respectively, and precision index of change was $CV(\Delta\hat{t}) = 5,0\%$, then computing the confidence interval lower and upper bound according to the above formula, we can say

wzoru, możemy twierdzić, że z prawdopodobieństwem 0,95 prawdziwa zmiana liczby osób bezrobotnych Δt zawierała się pomiędzy -46,5 tysiąca a 82,5 tysiąca.

TABLICE WYNIKOWE Z DANymi KWARTALNYMI

Table: 1.1–1.12, 1.21–1.22 oraz 5.1–5.3. Współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii (wyróżnianej m.in. ze względu na wiek, poziom wykształcenia, stan cywilny).

Wskaźnik zatrudnienia jest to procentowy udział pracujących danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych danej kategorii w liczbie aktywnych zawodowo danej kategorii.

Table: 1.3, 1.11 Udział bezrobotnych w liczbie ludności obliczono jako odsetek bezrobotnych (ogółem lub danej kategorii) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej kategorii).

Table: 1.1–1.7, 1.11–1.12, 1.21, 2.12–2.15 i 5.1–5.5. Od I kwartału 2001 r. inaczej klasyfikowany jest pełny i niepełny wymiar czasu pracy (patrz: definicja na str. 205).

Table: 1.3, 2.1, 2.21, 2.22, 3.6, 3.10, 3.13, 3.25, 4.1 i 5.3. Niezależnie od szczegółowych przedziałów wieku wprowadzono podział na ekonomiczne grupy wieku. Obejmują one ludność w wieku:

- **przedprodukcyjnym** – mężczyźni i kobiety w wieku 15-17 lat,
- **produkcyjnym** – mężczyźni w wieku 18-64 lata i kobiety w wieku 18-59 lat; dodatkowo grupę tę podzielono na zawodowe grupy wieku:
  - mobilny (18-44 lata dla mężczyzn i kobiet),
  - niemobilny (45-64 lata mężczyźni i 45-59 lat kobiety),
- **poprodukcyjnym** – mężczyźni w wieku 65 lat i więcej oraz kobiety w wieku 60 lat i więcej.

W tablicach 3.–5. wprowadzono dodatkową grupę wieku 15–64 lata, wyznaczającą granicę wieku produkcyjnego według definicji Eurostat i służącą do porównań międzynarodowych.

Od II kwartału 2006 r. zmienna dotycząca wieku liczona jest wg dokładnej daty urodzenia, wcześniej za wyjątkiem osób w wieku 15 lat była liczona wg roku urodzenia. W celach porównawczych wyniki za I kwartał 2006 roku zaprezentowano w tablicach przeglądowych z uwzględnieniem powyższych zmian.

Table: 1.4, 1.5, 1.9, 1.12, 1.23, 2.2, 2.6, 2.7, 2.18, 2.19, 2.21, 2.24, 2.25, 3.8, 3.11, 3.14, 3.25, 4.2 i 5.3. Informacje o wykształceniu ilustrują poziom wykształcenia ukończonego. Uczniowie szkół ponadpodstawowych podawali poziom szkoły ukończonej np. w przypadku studentów była to szkoła średnia ogólnokształcąca lub zawodowa.

Table: 1.19, 1.21–1.23, 2.20 i 3.26. W tablicach od I kw. 2016 r. zastosowano Międzynarodową Klasyfikację Kierunków Kształcenia – **ISCED Fields of Education and Training 2013**, która zastąpiła poprzednią klasyfikację (ISCED Fields of Education 1997).

Table: 1.9, 3.4 i 3.9 Do absolwentów zaliczono osoby w wieku 15-30 lat, które ukończyły szkołę w okresie ostatnich 12 miesięcy i nie kontynuują nauki.

Tablica 1.2. W związku z wejściem w życie od 2018 r. rewizji Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych – **NUTS 2016** dane w tej tabeli **od I kw. 2018 r.** prezentowane są

that with probability 0.95 the true difference between total numbers of unemployed Δt was between -46,5 thousands and 82,5 thousands.

THE RESULT TABLES WITH QUARTERLY DATA

Tables 1.1–1.12, 1.21–1.22 and 5.1–5.3. Activity rate is the percentage of the economically active population of a given category in the total population of a given category.

Employment rate is the percentage of the employed of a given category in the total population of a given category.

Unemployment rate is the percentage of the unemployed of a given category in the economically active population of a given category.

Tables 1.3, 1.11 The share of the unemployed persons in the number of population is calculated as the percentage of unemployed persons (total or in a given group) in the number of population aged 15 and more (total or in a given group).

Tables 1.1–1.7, 1.11–1.12, 1.21, 2.12–2.15 and 5.1–5.5. Since the first quarter of 2001 full-time and part-time workers have been classified differently (see: definition on page 205).

Tables 1.3, 2.1, 2.21, 2.22, 3.6, 3.10, 3.13, 3.25, 4.1 and 5.3. Regardless of a division into detailed age groups, the further aggregation into economic age groups was introduced. They include population at:

- **pre-working age:** males and females aged 15-17;
- **working age:** males aged 18-64 and females aged 18-59; additionally this group was divided into working age groups:
  - mobile (18-44 years for men and women),
  - non-mobile (45-64 years men and 45-59 years women);
- **post-working age:** males aged 65 years and more, and females ages 60 years and more.

In tables 3–5 an additional age group 15–64 years was introduced, determining the thresholds of the working age according to the Eurostat definition and used for international comparisons.

Since the second quarter of 2006, the age variable has been calculated by the date of birth, while before, it had been calculated by the year of birth, with the exception of persons 15 years old. For comparison purposes in the review tables, the results of the first quarter of 2006 were also presented according to the above changes.

Tables 1.4, 1.5, 1.9, 1.12, 1.23, 2.2, 2.6, 2.7, 2.18, 2.19, 2.21, 2.24, 2.25, 3.8, 3.11, 3.14, 3.25, 4.2 and 5.3. Information on education presents the level of completed education. Students of schools at post-primary level stated levels of the completed school, i.e. in case of tertiary students it was general or vocational secondary school.

Tables: 1.19, 1.21–1.23, 2.20 and 3.26. Since **the first quarter of 2016, the International Standard Classification of Education – ISCED Fields of Education and Training 2013** has been used in tables, **which replaced** the previous classification (ISCED Fields of Education 1997).

Tables 1.9, 3.4 and 3.9 School-leavers are persons aged 15-30 who completed (graduated from) schools in the period of the past 12 months and who do not continue education.

Table 1.2. Due to the entry into force the revision of Classification of Territorial Units for Statistics- **NUTS 2016** the data in this table starting from **first quarter 2018** are presented according to

wg makroregionów oraz regionów (województwo mazowieckie utworzyło makroregion województwo mazowieckie podzielony na regiony: Warszawski stołeczny oraz Mazowiecki regionalny, zaś pozostałe, dotychczasowe województwa zostały skategoryzowane jako regiony). Ponadto na poziomie NUT 1 nastąpiła zmiana granic dotychczasowych regionów centralnego i wschodniego – makroregion centralny w nowych granicach obejmuje województwo łódzkie i świętokrzyskie, a makroregion wschodni – województwo podlaskie, lubelskie i podkarpackie. Do IV kw. 2017 r. tablica prezentowała dane wg regionów (podział statystyczny oparty o NUTS 2013) i województw (podział administracyjny).

Tablica 1.12. W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – *Prawo oświatowe*, prezentowane wyniki dla szkół zasadniczych zawodowych uwzględniają również uczniów **szkół branżowej I stopnia**.

Tablice 1.13 –1.20. W związku ze zmianą od I kw. 2018 r. sposobu zadawania pytań o uczestnictwo w szkoleniu/naucze poza formalnym systemem edukacji, dane nie są w pełni porównywalne w stosunku do prezentowanych za wcześniejsze okresy.

Tablica 1.8. prezentuje dane dotyczące aktywności ekonomicznej rodziców należących do gospodarstw domowych otrzymujących oraz nieotrzymujących świadczenie wychowawcze 500+. Jest to miesięczne świadczenie w wielkości 500 zł netto i przysługiwać może rodzinom z co najmniej dwójką dzieci, w wieku poniżej 18 roku życia. Świadczenie mogą otrzymywać także rodziny z jednym dzieckiem w wieku poniżej 18 lat, ale pod warunkiem spełnienia kryterium dochodowego, tj. gdy dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 800 zł netto, a w przypadku rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym 1200 zł netto na osobę. Świadczenie nie jest obowiązkowe tzn. rodzic dziecka (prawny lub faktyczny opiekun dziecka np. dziadek, rodzic adopcyjny) musi wystąpić o to świadczenie w imieniu dzieci/dziecka, aby je otrzymać. Rodzice zastępczy nie otrzymują tego świadczenia, gdyż na mocy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej otrzymują dodatek wychowawczy w wysokości 500 zł miesięcznie. W przypadku opieki naprzemiennej rodziców nad dzieckiem (po rozwodzie) oboje z rodziców mogą otrzymywać świadczenie wychowawcze na dziecko w części odpowiadającej czasowi formalnej opieki.

Tablice: 2.1–2.3, 2.9, 2.11, 2.12, 2.15, 2.16, 2.18 i 5.6. Pracownicy najemni w sektorze publicznym obejmują osoby zatrudnione w jednostkach stanowiących własność państwową i samorządu terytorialnego. Do pracujących w sektorze prywatnym zaliczono pracodawców i pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników, pomagających członków rodzin i pracowników najemnych zatrudnionych u osób fizycznych oraz w pozostałych jednostkach sektora prywatnego.

Tablice: 2.9–2.14 Od I kwartału 2001 r. tablice te nie obejmują godzin pracy przepracowanych w dodatkowych miejscach pracy.

Tablica 2.23 prezentuje wyniki dotyczące pracujących według wybranych form zatrudnienia w głównym miejscu pracy. Od I kwartału 2016 r. wprowadzono do BAEL dodatkowe pytania dotyczące rodzaju zawartej umowy (umowa o pracę, umowa zlecenie, umowa o dzieło, kontrakt menadżerski, umowa w formie mieszanej, inna umowa cywilnoprawna).

Uzyskane w badaniu wyniki dotyczące pracujących w ramach nietypowych form zatrudnienia (czyli innych niż umowa o pracę), osiągają wartości niższe w porównaniu do szacunków prowadzonych przez GUS w oparciu o dane ze sprawozdawczo-

macroregions and regions (Mazowieckie Voivodship created the Macroregion Województwo Mazowieckie divided into regions: Warszawski stołeczny and Mazowiecki regionalny, while others, previous voivodships have been categorized as regions). Moreover, on the NUTS 1 level there has been introduced the change in boundaries of the previous central and eastern regions – the Centralny Macroregion covers now the Łódzkie and Świętokrzyskie Voivodships and the Wschodni Macroregion covers the Podlaskie, Lubelskie and Podkarpackie Voivodships. Until the fourth quarter of 2017, the table presented data by regions (statistical division based on NUTS 2013) and voivodships (administrative division).

Table 1.12. Due to entry into force of the Law of 14th December 2016 on *Educational law* the presented results for vocational schools cover also **I sector vocational schools students**.

Tables 1.13-1.20. Due to introduced change in first quarter of 2018 in the way of asking questions about participation in training/education in non- formal education system, the data are not fully comparable with presented results from previous periods.

Table 1.8. presents the data on economic activity of the parents belonging to the households receiving or not receiving the childcare benefit 500+. It is a monthly benefit in the amount of PLN 500 net and it may be granted to families with at least two children below 18 years of age. The benefit may also receive families with one child below 18 years of age, under the condition of meeting the income criterion, i.e. when the family income per capita does not exceed PLN 800 net, and in case of a family with a disabled child – PLN 1200 net per person. The benefit is not compulsory, i.e. a child's parent (a child's legal or actual guardian, e.g. a grandfather or adoptive parent) have to apply for the benefit on behalf of a child/children in order to receive it. Foster parents do not receive this benefit, as according to the law on supporting family and foster care system, they receive childcare allowance of the amount PLN 500 a month. In case of the parents' shared care of a child (after a divorce) both parents may receive the benefit for a child in the amount respective to the duration of their formal care.

Tables 2.1–2.3, 2.9, 2.11, 2.12, 2.15, 2.16, 2.18 and 5.6. Employees in the public sector are persons employed in state- or self-government owned units. The employed in the private sector comprise employers and self-employed persons without employees, contributing family workers, and employees hired by natural persons or other private sector entities.

Tables 2.9–2.14 Since the first quarter of 2001, the tables have not included hours worked in additional jobs.

Table 2.23 presents results concerning the employed by the selected forms of employment in the main job. Since the first quarter of 2016, additional questions have been introduced into the LFS concerning the kind of concluded contract (employment contract, order-agreement contract, contract for a specific task/work, management contract, mixed form contract, other civil law contract).

The obtained in the survey results concerning the employed in the atypical forms of employment (i.e. other than employment contract), characterise lower values in comparison to the Statistics Poland estimates obtained on the basis of the data from enter-

ści przedsiębiorstw oraz dane pochodzące z systemów administracyjnych. Przyczyną tego niedoszacowania jest specyfika badania, które oparte jest na próbie gospodarstw domowych, podczas gdy dane ze sprawozdawczości oraz źródła administracyjne pozwalają na uzyskanie informacji o szerszej zbiorowości, nie dają natomiast możliwości głębszej charakterystyki tej populacji. Na pytania dotyczące rodzaju zawartej umowy odpowiadały osoby, które deklarowały, że są pracownikami najemnymi i mają zawartą umowę w formie pisemnej.

Tablica 2.24 prezentuje dane dotyczące populacji niepełnozatrudnionych, tj. osób pracujących w niepełnym wymiarze czasu, które chciałyby pracować więcej godzin tygodniowo i byłyby gotowe do podjęcia pracy w takim wymiarze. Pomimo tego, że są to osoby pracujące, to nie są one „wykorzystane” w pełnym zakresie – nie pracują w takim wymiarze, w jakim by chciały i mogły. Jakaś ich część pozostaje w pewnym sensie „bezrobotna” – stanowi ona potencjalny zasób pracy, który nie znajduje całkowitego wykorzystania na rynku pracy.

Tablice prezentujące informacje o bezrobotnych różnią się zakresem populacji, której dotyczą. Tablice dotyczące zbiorowości bezrobotnych uprzednio pracujących nie obejmują osób bezrobotnych, których przerwa w pracy wynosiła 8 lat lub dłużej.

Ponadto porównując dane w czasie należy śledzić zmiany w definicji bezrobotnych.

Tablica 3.2. Od I kw. 2019 r. zmieniono sposób zadawania pytania o rejestrację w powiatowym urzędzie pracy, w związku z tym wyniki dot. osób bezrobotnych wg kryteriów BAEL zarejestrowanych w urzędzie pracy jako bezrobotni, nie są w pełni porównywalne z wynikami sprzed I kwartału 2019 r.

Tablice: 3.3, 3.6–3.9 oraz 5.9. Dane zawarte w tablicach nie sumują się na „Ogółem”, ponieważ jedna osoba mogła wymienić więcej niż jedną metodę poszukiwania pracy.

Od I kwartału 2004 r. dane dotyczące liczby bezrobotnych według metod poszukiwania pracy są nieporównywalne z wcześniejszymi okresami, ponieważ do końca 2003 r. jedna osoba mogła wymienić maksymalnie 3 metody poszukiwania pracy, a od I kwartału 2004 r. rejestrowane są wszystkie metody, niezależnie od ich liczby.

Od I kw. 2008 r. nastąpiła zmiana metodologii w określaniu okresu poszukiwania pracy przez bezrobotnych. Obecnie czas poszukiwania pracy przez bezrobotnych liczony jest od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała, co najmniej 4 tygodnie.

Tablice: 3.13–3.16, 3.20–3.21 oraz 3.26. Przeciętny czas poszukiwania pracy w miesiącach został wyliczony przy pomocy średniej arytmetycznej.

Tablica 4.3 jest porównywalna z tablicami zamieszczanymi we wcześniejszych publikacjach i obejmuje wszystkie osoby bierne zawodowo uprzednio pracujące, **tablica 4.4** nie obejmuje natomiast osób biernych zawodowo z przerwą w pracy 8 lat lub dłużej.

Tablice: 5.1–5.10 zawierają podstawowe informacje o zbiorowości osób niepełnosprawnych pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo. Do zbiorowości osób niepełnosprawnych prawnie zaliczono osoby, które ukończyły 16 rok życia i stosownie do postanowień ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób

prises' registers and the data from administrative systems. The reason for this underestimation is the specific character of the survey which is based on the sample of households, while the data from the registers and administrative sources allow obtaining the information concerning a wider population, albeit they do not allow more thorough characteristic of this population. The questions regarding the kind of concluded contract were asked to persons who declared themselves as employees with the contract concluded in a written form.

Table 2.24 presents data concerning the underemployed population, i.e. persons employed part-time who would like to work more hours a week and would be able to take up work in such working hours. Despite the fact that they are employed, they are not „used” to the full extent – they do not work the hours they would like and were able to work. A part of this population is in some sense “unemployed” – it constitutes potential labour resources which is not fully utilized on the labour market.

Tables presenting information on unemployed persons differ in respect to the range of the population they concern. Tables concerning the unemployed previously in employment do not cover the whole population, i.e. unemployed persons with a break in employment 8 years or longer are excluded.

Moreover, when comparing data over a period of time one should follow the changes in the definition of unemployed persons.

Table 3.2. Since the first quarter of 2019, the way of asking the question about registration at the labour office has been changed, therefore the results regarding unemployed persons according to the LFS criteria registered at the labour office as unemployed are not fully comparable with the results taken before the first quarter of 2019.

Tables 3.3, 3.6–3.9 and 5.9. The data included in the tables, when summed up, do not give the "Total" since one person was able to declare more than one method of job search.

Since the first quarter of 2004, the data regarding the unemployed persons by methods of job search have not been comparable with the previous periods because until the end of 2003, one person could mention maximally 3 methods of job search while since the first quarter of 2004, all methods, regardless of their number have been registered.

Since the first quarter of 2008, a change has been introduced in the methodology of determining the duration of job search of unemployed persons. It is calculated from the moment of termination of a break in job search, providing that such break took place and lasted at least 4 weeks.

Tables 3.13–3.16, 3.20–3.21 and 3.26. Average duration of job search in months was calculated with the use of arithmetical average.

Table 4.3 is comparable with the tables included in the previous publications and covers all economically inactive persons who had worked before, while **table 4.4** does not cover economically inactive persons whose had a break in employment of the duration 8 years or more.

Tables 5.1–5.10 comprise basic information on the population of employed, unemployed and economically inactive disabled persons. Population of legally disabled persons comprises persons who are aged 16 years or more and in accordance with the provisions of the Act of August 27, 1997 on vocational and social rehabilitation and employment of persons with disabilities (uniform text

niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 2046, z późn. zm.) i posiadają orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne.

W tablicach zawierających informacje o osobach niepełnosprawnych wyróżniono trzy stopnie niepełnosprawności:

- znaczny stopień niepełnosprawności – zalicza się tu osoby mające przyznaną I grupę inwalidzką⁷ lub orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji lub orzeczenie o stałej albo długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym z prawem do zasiłku pielęgnacyjnego¹¹,
- umiarkowany stopień niepełnosprawności – zalicza się tu osoby mające przyznaną II grupę inwalidzką¹¹ lub orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy,
- lekki stopień niepełnosprawności lub równoważny – zalicza się tu osoby mające przyznaną III grupę inwalidzką⁶ lub orzeczenie o częściowej niezdolności do pracy oraz celowości przekwalifikowania lub orzeczenie o stałej albo długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym bez prawa do zasiłku pielęgnacyjnego¹¹.

Tablice 6.1 oraz 6.2 zawierają podstawowe informacje wynikowe dla **gospodarstw domowych. Od I kwartału 2016** są one naliczone z wykorzystaniem **wag finalnych przypisanych uprzednio członkom zbadanych gospodarstw (respondentom).**

Tablice 2.3–2.6, 2.10, 2.11, 2.13, 2.16, 2.19, 3.17, 3.19, 3.24, 5.5. W stosunku do obowiązującej Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 zastosowano skróty – nazwy skrócone oznaczone zostały w tablicach znakiem „Δ”.

Journal of Laws of 2016, item. 2046, with later amendments) and hold the certificate of a degree of disability or certificate equivalent.

Tables on disabled persons include three degrees of disability:

- severe degree of disability – covers persons who have been granted the 1st group of disability⁷ or certificate of total inability to work and independent existence, or certificate of total inability to independent existence, or certificate of permanent or long-term inability to work on an agricultural holding with the right to a nursing benefit⁶,
- moderate degree of disability – covers persons who have been granted the 2nd group of disability¹¹ or certificate of total inability to work,
- minor degree of disability – covers persons who have been granted 3rd group of disability⁶ or certificate of partial inability to work and purposefulness of vocational reorientation or certificate of permanent or long-term inability to work on an agricultural holding without the right to a nursing benefit¹¹.

Tables 6.1 and 6.2 contain basic results for **households. Since the first quarter of 2016** they have been estimated with the usage of **final weights attributed to household members (respondents).**

Tables: 2.3–2.6, 2.10, 2.11, 2.13, 2.16, 2.19, 3.17, 3.19, 3.24 and 5.5. In relation to the obligatory Polish Classification of Activities 2007 there were used abbreviations – in tables abbreviated names are denoted as „Δ”.

---

¹¹ Wydane przed 1 stycznia 1998 r.
Issued before 1st January, 1998.

Załącznik 1. Spis tablic dostępnych w formacie excel
Appendix 1. List of tables available in excel file

		Tabl.
TABLICE PRZEGLĄDOWE	REVIEW TABLES	
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według płci i miejsca zamieszkania w latach 1992–2019	Economic activity of the population aged 15 and more by sex and place of residence in the years 1992–2019	1
Pracujący według statusu zatrudnienia, płci i miejsca zamieszkania w latach 2003–2019	Employed persons by employment status, sex and place of residence in the years 2003–2019	2
Współczynnik aktywności zawodowej według wieku i płci w latach 2003–2019	Activity rate by age and sex in the years 2003–2019	3
Wskaźnik zatrudnienia według wieku i płci w latach 2003–2019	Employment rate by age and sex in the years 2003–2019	4
Stopa bezrobocia według wieku i płci w latach 2003–2019	Unemployment rate by age and sex in the years 2003–2019	5
Bezrobocie długotrwałe według płci w latach 2003–2019	Long-term unemployment by sex in the years 2003–2019	6
Ludność w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia i płci w latach 2003–2019	Population aged 15 years and more by level of education and sex in the years 2003–2019	7
Ludność aktywna zawodowo według poziomu wykształcenia i płci w latach 2003–2019	Economically active population by level of education and sex in the years 2003–2019	8
Pracujący według sektorów ekonomicznych i płci w latach 2003–2019	Employed persons by economic sectors and sex in the years 2003–2019	9
WSKAŹNIKI MONITORUJĄCE WYZNACZANE NA PODSTAWIE BAEL W POLSCE I UNII EUROPEJSKIEJ W LATACH 2010–2019	MONITORING INDICATORS COMPILED ON THE BASIS OF THE LABOUR FORCE SURVEY IN POLAND AND EUROPEAN UNION IN THE YEARS 2010–2019	I
WSKAŹNIKI UZUPEŁNIAJĄCE POPULACJĘ OSÓB BEZROBOTNYCH WYZNACZANE NA PODSTAWIE BAEL W POLSCE I UNII EUROPEJSKIEJ W LATACH 2010–2019	SUPPLEMENTARY INDICATORS TO UNEMPLOYMENT COMPILED ON THE BASIS OF THE LABOUR FORCE SURVEY IN POLAND AND EUROPEAN UNION IN THE YEARS 2010–2019	II
WYBRANE WYNIKI ZE WSKAŹNIKAMI PRECYZJI	SELECTED RESULTS WITH PRECISION INDICES	
Aktywność ekonomiczna ludności według wybranych cech. Oszacowania względnych błędów standardowych dla szacunków stanu w IV kwartale 2019 r. – w %	Selected items of economic activity. Estimates of relative standard errors for level estimates for IV quarter 2019 – in %	0.1
Aktywność ekonomiczna ludności według wybranych cech. Oszacowania względnych błędów standardowych dla zmian stanu w ciągu kwartału (III kw. 2019 r. – IV kw. 2019 r.) – w %	Selected items of economic activity. Estimates of relative standard errors for quarterly changes (III Q 2019 – IV Q 2019) – in %	0.2
Współczynnik aktywności zawodowej według wybranych cech oszacowania względnych błędów standardowych dla szacunków stanu w latach 2006–2019 – w %	Activity rate by selected items estimates of relative standard errors for level estimates in the years 2006–2019 – in %	0.3
Wskaźnik zatrudnienia według wybranych cech oszacowania względnych błędów standardowych dla szacunków stanu w latach 2006–2019 – w %	Employment rate by selected items estimates of relative standard errors for level estimates in the years 2006–2019 – in %	0.4
Stopa bezrobocia według wybranych cech oszacowania względnych błędów standardowych dla szacunków stanu w latach 2006–2019 – w %	Unemployment rate by selected items estimates of relative standard errors for level estimates in the years 2006–2019 – in %	0.5
Bezrobocie długotrwałe według wybranych cech oszacowania względnych błędów standardowych dla szacunków stanu w latach 2006–2019 – w %	Long-term unemployment by selected items estimates of relative standard errors for level estimates in the years 2006–2019 – in %	0.6

Załącznik 1. Spis tablic dostępnych w formacie excel
Appendix 1. List of tables available in excel file

		Tabl.
Ludność w wieku 15 lat i więcej według wybranych cech oszacowania względnych błędów standardowych dla szacunków stanu w latach 2006–2019 – w %.....	Population aged 15 years and more by selected items estimates of relative standard errors for level estimates in the years 2006–2019 – in %	0.7
Ludność aktywna zawodowo według wybranych cech oszacowania względnych błędów standardowych dla szacunków stanu w latach 2006–2019 – w %	Economically active population by selected items estimates of relative standard errors for level estimates in the years 2006–2019 – in %	0.8
Pracujący według sektorów ekonomicznych. Oszacowania względnych błędów standardowych dla szacunków stanu w latach 2006–2019 – w %	Employed persons by economic sectors. Estimates of relative standard errors for level estimates in the years 2006–2019 – in %	0.9
Wskaźniki monitorujące obliczane na podstawie BAEL oszacowania względnych błędów standardowych dla szacunków stanu w latach 2010-2019 r. – w %	Monitoring indicators compiled on the basis of the LFS estimates of relative standard errors for level estimates in the years 2010-2019 (annual averages) – in %	0.10
1. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI	1. ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION	
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według miejsca zamieszkania	Economic activity of the population aged 15 and more by place of residence	1.1
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według makroregionów i regionów	Economic activity of the population aged 15 and more by the macroregions and regions	1.2
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku	Economic activity of the population aged 15 and more by age	1.3
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia	Economic activity of the population aged 15 and more by level of education	1.4
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według województw i poziomu wykształcenia	Economic activity of the population aged 15 and more by voivodships and level of education.....	1.5
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego	Economic activity of the population aged 15 and more by marital status	1.6
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według stopnia pokrewieństwa z głową gospodarstwa domowego	Economic activity of the population aged 15 and more by relationship to the head of a household	1.7
Aktywność ekonomiczna rodziców należących do gospodarstw domowych otrzymujących oraz nieotrzymujących świadczenie wychowawcze 500+ według liczby dzieci w wieku poniżej 18 lat	Economic activity of parents members of households receiving and not receiving 500+ benefit by the number of children below the age of 18	1.8
Aktywność ekonomiczna absolwentów (w wieku 15–30 lat) według poziomu wykształcenia, płci i miejsca zamieszkania	Economic activity of school – leavers (aged 15–30) by level of education, sex and place of residence	1.9
Ludność wiejska w wieku 15 lat i więcej według związku z gospodarstwem rolnym, płci i aktywności ekonomicznej	Population aged 15 and more in rural areas by connection with agricultural farm, sex and economic activity	1.10
Ludność wiejska w wieku 15 lat i więcej według aktywności ekonomicznej, wieku i związku z gospodarstwem rolnym	Population aged 15 and more in rural areas by economic activity, age and connection with agricultural farm	1.11
Ludność wiejska w wieku 15 lat i więcej według aktywności ekonomicznej, poziomu wykształcenia i związku z gospodarstwem rolnym	Population aged 15 and more in rural areas by economic activity, level of education and connection with agricultural farm	1.12

Załącznik 1. Spis tablic dostępnych w formacie excel
Appendix 1. List of tables available in excel file

		Tabl.
Uczniowie według aktywności ekonomicznej i poziomu kontynuowanej edukacji	Students by economic activity and level of continued education	1.13
Osoby w wieku 15 lat i więcej, które w ciągu ostatnich 4 tygodni uczestniczyły w formach kształcenia pozaformalnego według celu szkolenia/nauki	Persons aged 15 and more who participated in non-formal forms of education within the last 4 weeks by the purpose of training/education	1.14
Osoby w wieku 15 lat i więcej, które w ciągu ostatnich 4 tygodni uczestniczyły w formach kształcenia pozaformalnego według formy nauki według celu szkolenia/nauki oraz wieku	Persons aged 15 and more who participated in non-formal forms of education within the last 4 weeks by forms of learning by the purpose of training/education and age..	1.15
Osoby w wieku 15 lat i więcej, które w ciągu ostatnich 4 tygodni uczestniczyły w formach kształcenia pozaformalnego według celu doksztalcania związanego z kwalifikacjami zawodowymi według rodzaju podmiotu inicjującego szkolenie/naukę	Persons aged 15 and more who participated in non-formal forms of education within the last 4 weeks by purpose of training connected with the professional qualifications by the subject initiating the training/education	1.16
Osoby w wieku 15 lat i więcej, które w ciągu ostatnich 4 tygodni uczestniczyły w formach kształcenia pozaformalnego według celu doksztalcania związanego z kwalifikacjami zawodowymi według rodzaju podmiotu inicjującego szkolenie/naukę oraz wieku	Persons aged 15 and more who participated in non-formal forms of education within the last 4 weeks by purpose of training connected with the professional qualifications by the subject initiating the training/education and age	1.17
Osoby w wieku 15 lat i więcej, które w ciągu ostatnich 4 tygodni uczestniczyły w formach kształcenia pozaformalnego związanego z kwalifikacjami zawodowymi według celu szkolenia/ nauki oraz rodzaju podmiotu inicjującego szkolenie/naukę	Persons aged 15 and more who participated in non-formal forms of education within the last 4 weeks connected with the professional qualifications by purpose of training/education and the subject initiating the training/education	1.18
Osoby w wieku 15 lat i więcej, które w ciągu ostatnich 4 tygodni uczestniczyły w formach kształcenia pozaformalnego według celu szkolenia/ nauki oraz dziedziny szkolenia/nauki	Persons aged 15 and more who participated in non-formal forms of education within the last 4 weeks by the purpose of training/education and the field of training/ education	1.19
Osoby w wieku 15 lat i więcej, które w ciągu ostatnich 4 tygodni uczestniczyły w formach kształcenia formalnego i pozaformalnego według wieku	Persons aged 15 and more who participated in formal and non-formal forms of education within the last 4 weeks by the age	1.20
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według dziedziny ukończonego wykształcenia	Economic activity of the population aged 15 and more by field of educational attainment.....	1.21
Uczniowie według aktywności ekonomicznej i dziedziny kontynuowanej edukacji	Students by economic activity and field of continued education	1.22
Ludność w wieku 15 lat i więcej według poziomu i dziedziny wykształcenia	Population aged 15 and more by level and field of educational attainment.....	1.23
2. PRACUJĄCY	2. EMPLOYED PERSONS	
Pracujący według statusu zatrudnienia i wieku	Employed persons by employment status and age	2.1
Pracujący według statusu zatrudnienia i poziomu wykształcenia	Employed persons by employment status and level of education	2.2
Pracujący według statusu zatrudnienia i wybranych sekcji PKD	Employed persons by employment status and selected NACE sections	2.3
Pracujący według płci i wybranych sekcji PKD	Employed persons by sex and selected NACE sections	2.4
Pracujący według wieku i wybranych sekcji PKD.....	Employed persons by age and selected NACE sections	2.5

Załącznik 1. Spis tablic dostępnych w formacie excel
Appendix 1. List of tables available in excel file

	Tabl.
Pracujący według poziomu wykształcenia i wybranych sekcji PKD	2.6
Pracownicy najemni według rodzaju umowy o pracę i poziomu wykształcenia	2.7
Pracujący według płci i wybranych grup zawodów	2.8
Pracujący według liczby godzin przepracowanych w badanym tygodniu i statusu zatrudnienia	2.9
Pracujący według liczby godzin przepracowanych w badanym tygodniu i wybranych sekcji PKD	2.10
Przeciętna liczba godzin przepracowanych w badanym tygodniu według statusu zatrudnienia w głównym miejscu pracy i wybranych sekcji PKD	2.11
Pracujący według czasu pracy i statusu zatrudnienia	2.12
Pracujący według czasu pracy i wybranych sekcji PKD	2.13
Pracujący według czasu pracy i wieku	2.14
Pracujący w niepełnym wymiarze czasu pracy według przyczyn i statusu zatrudnienia	2.15
Pracujący w więcej niż jednym miejscu pracy według sektorów ekonomicznych	2.16
Pracujący w więcej niż jednym miejscu pracy według liczby godzin przepracowanych w badanym tygodniu w głównym i dodatkowych miejscach pracy	2.17
Pracujący w więcej niż jednym miejscu pracy według wieku i poziomu wykształcenia	2.18
Pracujący poszukujący innej pracy głównej lub dodatkowej według przyczyn poszukiwania pracy, wieku, poziomu wykształcenia i wybranych sekcji PKD	2.19
Pracujący w wieku 15 lat i więcej według statusu zatrudnienia oraz dziedziny ukończonego wykształcenia	2.20
Pracujący według poziomu wykształcenia i wieku	2.21
Pracownicy najemni według rodzaju umowy o pracę i wieku	2.22
Pracujący według wybranych form zatrudnienia w głównym miejscu pracy	2.23
Niepełnozatrudnieni według wieku i poziomu wykształcenia	2.24
Pracujący według zgodności wykonywanej pracy z posiadanym wykształceniem, wieku i płci	2.25
3. BEZROBOTNI	
Bezrobotni według przyczyn zaprzestania pracy, płci i miejsca zamieszkania	3.1
Bezrobotni według miejsca zamieszkania, płci i okresu poszukiwania pracy	3.2

Załącznik 1. Spis tablic dostępnych w formacie excel
Appendix 1. List of tables available in excel file

		Tabl.
Bezrobotni według miejsca zamieszkania, płci i metod poszukiwania pracy	Unemployed persons by place of residence, sex and methods of job search	3.3
Bezrobotni według miejsca zamieszkania, płci i kategorii bezrobotnych	Unemployed persons by place of residence, sex and categories of unemployed	3.4
Bezrobotni według miejsca zamieszkania, płci i rodzaju poszukiwanej pracy	Unemployed persons by place of residence, sex and type of sought employment	3.5
Bezrobotni według metod poszukiwania pracy i wieku	Unemployed persons by methods of job search and age	3.6
Bezrobotni według metod i okresu poszukiwania pracy	Unemployed persons by methods and duration of job search	3.7
Bezrobotni według metod poszukiwania pracy i poziomu wykształcenia	Unemployed persons by methods of job search and level of education	3.8
Bezrobotni według metod poszukiwania pracy i kategorii bezrobotnych	Unemployed persons by methods of job search and categories of unemployed	3.9
Bezrobotni według kategorii i wieku	Unemployed persons by categories and age	3.10
Bezrobotni według kategorii i poziomu wykształcenia	Unemployed persons by categories and level of education .	3.11
Bezrobotni według kategorii i rodzaju poszukiwanej pracy ..	Unemployed persons by categories and type of employment sought	3.12
Bezrobotni według okresu poszukiwania pracy i wieku	Unemployed persons by duration of job search and age	3.13
Bezrobotni według okresu poszukiwania pracy i poziomu wykształcenia	Unemployed persons by duration of job search and level of education	3.14
Bezrobotni według okresu poszukiwania pracy i rodzaju poszukiwanej pracy	Unemployed persons by duration of job search and type of sought employment	3.15
Bezrobotni według okresu poszukiwania pracy i kategorii bezrobotnych	Unemployed persons by duration of job search and categories of unemployed	3.16
Bezrobotni uprzednio pracujący według kategorii i wybranych sekcji PKD ostatniego miejsca pracy	Unemployed persons previously in employment by categories and selected NACE sections of the last job	3.17
Bezrobotni uprzednio pracujący według kategorii bezrobotnych i zawodu wykonywanego w ostatnim miejscu pracy	Unemployed persons previously in employment by categories and occupations of the last job	3.18
Bezrobotni uprzednio pracujący według płci, miejsca zamieszkania i wybranych sekcji PKD ostatniego miejsca pracy	Unemployed persons previously in employment by sex, place of residence and selected NACE sections of the last job	3.19
Bezrobotni uprzednio pracujący według okresu poszukiwania pracy i zawodu wykonywanego w ostatnim miejscu pracy	Unemployed persons previously in employment by duration of job search and occupation of the last job	3.20
Bezrobotni uprzednio pracujący według okresu poszukiwania pracy i stażu w ostatnim miejscu pracy.....	Unemployed persons previously in employment by duration of job search and seniority of the last job	3.21
Bezrobotni uprzednio pracujący według kategorii i stażu w ostatnim miejscu pracy	Unemployed persons previously in employment by categories and length of the last job	3.22
Bezrobotni uprzednio pracujący według przyczyn zaprzestania pracy, okresu poszukiwania pracy, płci i sektora własności ostatniego miejsca pracy	Unemployed persons previously in employment by reasons for leaving last job, duration of job search, sex and ownership sector of the last job	3.23
Bezrobotni uprzednio pracujący według statusu zatrudnienia i wybranych sekcji PKD ostatniego miejsca pracy	Unemployed persons previously in employment by employment status and selected NACE section of the last job	3.24

Załącznik 1. Spis tablic dostępnych w formacie excel
Appendix 1. List of tables available in excel file

		Tabl.
Bezrobotni według poziomu wykształcenia i wieku	Unemployed persons by level of education and age	3.25
Bezrobotni w wieku 15 lat i więcej według okresu poszukiwania pracy oraz dziedziny ukończonego wykształcenia	Unemployed persons aged 15 and more by duration of job search and field of educational attainment	3.26
4. BIERNI ZAWODOWO	4. ECONOMICALLY INACTIVE POPULATION	
Bierni zawodowo według przyczyn bierności i wieku	Economically inactive persons by reasons for inactivity and age	4.1
Bierni zawodowo według przyczyn bierności i poziomu wykształcenia	Economically inactive persons by reasons for inactivity and level of education	4.2
Bierni zawodowo uprzednio pracujący według przyczyn bierności i przyczyn zaprzestania pracy	Economically inactive persons previously in employment by reasons for inactivity and reasons for leaving last job or business	4.3
Bierni zawodowo uprzednio pracujący według przyczyn bierności i przyczyn zaprzestania pracy	Economically inactive persons previously in employment by reasons for inactivity and reasons for leaving last job or business	4.4
5. OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE	5. DISABLED PERSONS	
Aktywność ekonomiczna osób niepełnosprawnych w wieku 16 lat i więcej według stopnia niepełnosprawności	Economic activity of disabled persons aged 16 and more by degree of disability	5.1
Aktywność ekonomiczna osób niepełnosprawnych w wieku 16 lat i więcej według typu gospodarstwa domowego	Economic activity of disabled persons aged 16 and more by type of a household	5.2
Aktywność ekonomiczna osób niepełnosprawnych w wieku 16 lat i więcej według wybranych cech demograficznych	Economic activity of disabled persons aged 16 and more by selected demographic features	5.3
Pracujący niepełnosprawni według wymiaru czasu pracy oraz stopnia niepełnosprawności	Employed disabled persons by working time and degree of disability	5.4
Pracujący niepełnosprawni według wymiaru czasu pracy oraz wybranych sekcji PKD	Employed disabled persons by working time and selected NACE sections	5.5
Pracujący niepełnosprawni według statusu zatrudnienia.....	Employed disabled persons by employment status	5.6
Bezrobotni niepełnosprawni według kategorii bezrobotnych	Unemployed disabled persons by categories of the unemployment	5.7
Bezrobotni niepełnosprawni według okresu poszukiwania pracy	Unemployed disabled persons by duration of job search	5.8
Bezrobotni niepełnosprawni według wybranych metod poszukiwania pracy	Unemployed disabled persons by selected methods of job search	5.9
Osoby niepełnosprawne bierne zawodowo według przyczyn bierności i stopnia niepełnosprawności	Disabled economically inactive persons by reasons of inactivity and degree of disability	5.10
6. GOSPODARSTWA DOMOWE	6. HOUSEHOLDS	
Struktura gospodarstw domowych według aktywności ekonomicznej członków gospodarstwa	Structure of households by economic activity of the household's members	6.1
Struktura gospodarstw domowych według liczby osób pracujących i bezrobotnych	Structure of households by the number of employed and unemployed persons	6.2

Załącznik 2. Karta rotacji na lata 2016-2021
Appendix 2. Rotation chart 2016-2021

Numer Próby Sample number	LATA I KWARTAŁY YEARS AND QUARTERS																													
	2016				2017				2018				2019				2020				2021									
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4						
66	x																													
67	x	x																												
68	-	x	x																											
69	-	-	x	x																										
70	x	-	-	x	x																									
71	x	x	-	-	x	x																								
72		x	x	-	-	x	x																							
73			x	x	-	-	x	x																						
74				x	x	-	-	x	x																					
75					x	x	-	-	x	x																				
76						x	x	-	-	x	x																			
77							x	x	-	-	x	x																		
78								x	x	-	-	x	x																	
79									x	x	-	-	x	x																
80										x	x	-	-	x	x															
81											x	x	-	-	x	x														
82												x	x	-	-	x	x													
83													x	x	-	-	x	x												
84														x	x	-	-	x	x											
85															x	x	-	-	x	x										
86																x	x	-	-	x	x									
87																	x	x	-	-	x	x								
88																		x	x	-	-	x	x							
89																			x	x	-	-	x	x						
90																				x	x	-	-	x	x					
91																					x	x	-	-	x	x				
92																						x	x	-	-	x	x			
93																							x	x	-	-	x	x		
94																									x	x	-	-	x	x

Załącznik 3. Najważniejsze akty prawne dotyczące badania siły roboczej w krajach Unii Europejskiej

Appendix 3. Major regulations of the EU-LFS

1. Główne akty prawne

- 1.1.** Rozporządzenie Rady (WE) nr 577/98 z dnia 9 marca 1998 r. w sprawie organizacji badania prób losowych dotyczącego siły roboczej we Wspólnocie (Dz.U. L 77/3);
- 1.2.** Rozporządzenie (WE) nr 1991/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 października 2002 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 577/98 w sprawie organizacji badania prób losowych dotyczącego siły roboczej na terenie Wspólnoty (Dz. U. L 308/1);
- 1.3.** Rozporządzenie (WE) nr 2257/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 listopada 2003 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 577/98 w sprawie organizacji badania reprezentacyjnego dotyczącego siły roboczej we Wspólnocie w celu dopasowania wykazu charakterystyk badania (Dz. U. L 336/6);
- 1.4.** Rozporządzenie (WE) nr 1372/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 577/98 w sprawie organizacji badania prób losowych dotyczącego siły roboczej we Wspólnocie (Dz. U. L 315/42);
- 1.5.** Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 545/2014 z dnia 15 maja 2014 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 577/98 w sprawie organizacji badania reprezentacyjnego dotyczącego siły roboczej we Wspólnocie (Dz. U. L 163/10)
- 1.6.** Rezolucja w sprawie statystyk ludności aktywnej ekonomicznie, zatrudnienia, bezrobocia i niepełnozatrudnienia (13-sta Międzynarodowa Konferencja Statystyków Pracy, 1982);
- 1.7.** Rezolucja w sprawie pomiaru niepełnozatrudnienia oraz przypadków zatrudnienia niezgodnego z oczekiwaniami (16-sta Międzynarodowa Konferencja Statystyków Pracy 1998);
- 1.8.** Rezolucja zmieniająca paragraf 5 rezolucji w sprawie statystyk ludności aktywnej ekonomicznie, zatrudnienia, bezrobocia i niepełnozatrudnienia przyjętej przez 13-stą Międzynarodową Konferencję Statystyków Pracy (18-sta Międzynarodowa Konferencja Statystyków Pracy, 2008).

2. Akty wykonawcze

- 2.1.** Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1897/2000 z dnia 7 września 2000 r. wykonujące rozporządzenie Rady (WE) nr 577/98 w sprawie organizacji badania prób losowych dotyczącego siły roboczej we Wspólnocie, dotyczące operacyjnej definicji bezrobocia (Dz. U. UE L 228/18);
- 2.2.** Rozporządzenie Komisji (WE) nr 2104/2002 z dnia 28 listopada 2002 r. dostosowujące rozporządzenie Rady (WE) nr 577/98 w sprawie organizacji badania sondażowego siły roboczej na terenie Wspólnoty i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1575/2000 wykonujące rozporządzenie Rady (WE) nr 577/98 w zakresie dotyczącym wykazu zmiennych edukacji i szkolenia oraz ich kodyfikacji, które należy stosować w celu przesyłania danych począwszy od 2003 r. (Dz. U. UE L 324/14);
- 2.3.** Rozporządzenie Komisji (WE) nr 430/2005 z dnia 15 marca 2005 r. wykonujące rozporządzenie Rady (WE) nr 577/98 w sprawie organizacji badania reprezentacyjnego dotyczącego siły roboczej na terenie Wspólnoty w odniesieniu do kodyfikacji, którą należy stosować w celu przesyłania danych, począwszy od 2006 r., i wykorzystania prób cząstkowych do gromadzenia danych dotyczących zmiennych strukturalnych (Dz. U. UE L 71/36);
- 2.4.** Rozporządzenie Komisji (WE) nr 377/2008 z dnia 25 kwietnia 2008 r. wykonujące rozporządzenie Rady (WE) nr 577/98 w sprawie organizacji badania prób losowych dotyczącego siły roboczej we Wspólnocie w odniesieniu do kodowania, które należy stosować w celu przesyłania danych, począwszy od 2009 r., wykorzystania prób cząstkowych do gromadzenia danych dotyczących zmiennych strukturalnych oraz określenia kwartałów referencyjnych (Dz. U. UE L 114/57);
- 2.5.** Rozporządzenie Komisji (UE) nr 317/2013 z dnia 8 kwietnia 2013 r. zmieniające załączniki do rozporządzeń (WE) nr 1983/2003, (WE) nr 1738/2005, (WE) nr 698/2006, (WE) nr 377/2008 i (UE) nr 823/2010 w odniesieniu do Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Kształcenia (Dz. U. UE L 99/1).

1. General regulations

- 1.1.** Council Regulation (EC) No 577/98 of 9 March 1998 on the organisation of a labour force sample survey in the Community (OJ L 77/3);
- 1.2.** Regulation (EC) No 1991/2002 of the European Parliament and of the Council of 8 October 2002 amending Council Regulation (EC) No 577/98 on the organisation of a labour force sample survey in the Community (OJ L 308/1);
- 1.3.** Regulation (EC) No 2257/2003 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2003 amending Council Regulation (EC) No 577/98 on the organisation of a labour force sample survey in the Community to adapt the list of survey characteristics (OJ L 336/6);
- 1.4.** Regulation (EC) No 1372/2007 of the European Parliament and of the Council of 23 October 2007 amending Council Regulation (EC) No 577/98 on the organisation of a labour force sample survey in the Community (OJ L 315/42);
- 1.5.** Regulation (EU) No 545/2014 of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014 amending Council Regulation (EC) No 577/98 on the organisation of a labour force sample survey in the Community (OJ L 163/10);
- 1.6.** Resolution concerning statistics of the economically active population, employment, unemployment and underemployment (13th ICLS, 1982);
- 1.7.** Resolution concerning the measurement of underemployment and inadequate employment situations (16th ICLS, 1998);
- 1.8.** Resolution on the amendment of paragraph 5 of the resolution concerning statistics of the economically active population, employment, unemployment and underemployment adopted by the 13th ICLS (18th ICLS, 2008).

2. Implementation regulations

- 2.1.** Commission Regulation (EC) No 1897/2000 of 7 September 2000 implementing Council Regulation (EC) No 577/98 on the organisation of a labour force sample survey in the Community concerning the operational definition of unemployment (OJ L 228/18);
- 2.2.** Commission Regulation (EC) No 2104/2002 of 28 November 2002 adapting Council Regulation (EC) No 577/98 on the organisation of a labour force sample survey in the Community and Commission Regulation (EC) No 1575/2000 implementing Council Regulation (EC) No 577/98 as far as the list of education and training variables and their codification to be used for data transmission from 2003 onwards are concerned (OJ L 324/14);
- 2.3.** Commission Regulation (EC) No 430/2005 of 15 March 2005 implementing Council Regulation (EC) No 577/98 on the organisation of a labour force sample survey in the Community concerning the codification to be used for data transmission from 2006 onwards and the use of a sub-sample for the collection of data on structural variables (OJ L 71/36);
- 2.4.** Commission Regulation (EC) No 377/2008 of 25 April 2008 implementing Council Regulation (EC) No 577/98 on the organisation of a labour force sample survey in the Community as regards the codification to be used for data transmission from 2009 onwards, the use of a sub-sample for the collection of data on structural variables and the definition of the reference quarters (OJ L 114/57);
- 2.5.** Commission Regulation (EU) No 317/2013 of 8 April 2013 amending the Annexes to Regulations (EC) No 1983/2003, (EC) No 1738/2005, (EC) No 698/2006, (EC) No 377/2008 and (EU) No 823/2010 as regards the International Standard Classification of Education (OJ L 99/1).

Załącznik 4. Publikacje z wykorzystaniem wyników BAEL oraz badań modułowych Appendix 4. Publications which made use of the LFS results and LFS module surveys

Raporty problemowe oraz publikacje statystyczne z badań modułowych BAEL za lata 1992-2004 zostały wyszczególnione w poprzednich edycjach publikacji do II kwartału 2016 r. włącznie.

The thematic reports and statistical publications from the LFS surveys for the years 1992-2004 were specified in the previous issues of the publication until the second quarter of 2016 inclusive.

I. Informacje sygnałowe i notatki informacyjne

1. Kwartalna informacja o rynku pracy (na bieżąco)
2. Dojazdy do pracy w 2010 roku na podstawie BAEL – jednorazowo (grudzień 2011)
3. Niewykorzystane potencjalne zasoby pracy (na podstawie BAEL) – jednorazowo (grudzień 2011)
4. Sytuacja na rynku pracy migrantów i ich potomków – jednorazowo (sierpień 2015)
5. Pracujący w nietypowych formach zatrudnienia – jednorazowo (styczeń 2016)
6. Pracujący na własny rachunek – jednorazowo (luty 2018)
7. Praca nierejestrowana w 2017 r. – jednorazowo (październik 2018)

II. Publikacje statystyczne z BAEL

1. Aktywność Ekonomiczna Ludności Polski luty, maj, sierpień, listopad (do lutego 1999) od 2000 r. I kwartał, II kwartał, III kwartał, IV kwartał (bez II kw. 2012 – publikacja nie została wydana)
2. Aktywność Ekonomiczna Ludności Polski w latach 1992-2001 (październik 2002)
3. Aktywność Ekonomiczna Ludności Polski w latach 1992-2004 (grudzień 2005)
4. Aktywność Ekonomiczna Ludności Polski w latach 2003-2007 (lipiec 2009)
5. Aktywność Ekonomiczna Ludności Polski w latach 2008-2011 (styczeń 2013)
6. Aktywność Ekonomiczna Ludności Polski w latach 2010-2012 (styczeń 2014)
7. Aktywność ekonomiczna ludności Polski w latach 2013-2015 (listopad 2016)

III. Publikacje statystyczne z badań modułowych BAEL

1. Praca nierejestrowana w Polsce w 2004 roku (październik 2005)
2. Praca a obowiązki rodzinne w 2005 roku (czerwiec 2006)
3. Przejście z pracy na emeryturę (marzec 2007)
4. Wypadki przy pracy i problemy zdrowotne związane z pracą (kwiecień 2008)
5. Kształcenie dorosłych w 2006 roku (styczeń 2009)
6. Wejście ludzi młodych na rynek pracy w Polsce w 2009 r. (grudzień 2010)
7. Praca nierejestrowana w Polsce w 2009 roku (lipiec 2011)
8. Praca nierejestrowana w Polsce w 2010 roku (październik 2011)
9. Praca a obowiązki rodzinne w 2010 roku (lipiec 2012)
10. Osoby niepełnosprawne na rynku pracy w 2011 roku (grudzień 2012)
11. Wolontariat w organizacjach i inne formy pracy niezarobkowej poza gospodarstwem domowym – 2011 (luty 2013)
12. Przejście z pracy na emeryturę (lipiec 2013)
13. Wypadki przy pracy i problemy zdrowotne związane z pracą (marzec 2014)
14. Praca nierejestrowana w Polsce w 2014 roku (grudzień 2015)
15. Badanie organizacji rozkładu czasu pracy w Polsce w 2015 roku (październik 2016)
16. Osoby młode na rynku pracy w 2016 r. (maj 2017)
17. Pracujący na własny rachunek w 2017 r. (kwiecień 2018)
18. Praca nierejestrowana w Polsce w 2017 r. (marzec 2019 r.)
19. Praca a obowiązki rodzinne w 2018 roku (kwiecień 2019)

I. Monitoring of the labour market

1. Quarterly information on the labour market developments (currently)

II. Statistical Publications of the LFS

1. Labour Force Survey in Poland February, May, August, November (to February 1999) since 2000 I quarter, II quarter, III quarter, IV quarter (in second quarter of 2012 the publication was not published)
2. Labour Force Survey in Poland in the years 1992-2001 (October 2002)
3. Labour Force Survey in Poland in the years 1992-2004 (December 2005)
4. Labour Force Survey in Poland in the years 2003-2007 (July 2009)
5. Labour Force Survey in Poland in the years 2008-2011 (January 2013)
6. Labour Force Survey in Poland in the years 2010-2012 (January 2014)
7. Labour Force Survey In Poland In the years 2013-2015 (November 2016)

III. Statistical Publications of the LFS module surveys

3. Transition from work into retirement (March 2007)
4. Accidents at work and work-related health problems (April 2008)
6. Entry of young people into the labour market in Poland in 2009 (December 2010)
7. Unregistered employment in Poland in 2009 (July 2011)
8. Unregistered employment in Poland in 2010 (October 2011)
9. Reconciliation between work and family life in 2010 (July 2012)
10. Employment of disabled people in 2011 (December 2012)
11. Volunteering through organizations and other types of unpaid work outside own household – 2011 (February 2013)
12. Transition from work into retirement (July 2013)
13. Accidents at work and work-related health problems (March 2014)
14. Unregistered employment in Poland in 2014 (December 2015)
15. Work organization and working time arrangements in Poland in 2015 (October 2016)
16. Young people on the labour market in 2016 (May 2017)
17. Self-employment in 2017 (April 2018)
18. Unregistered employment in Poland in 2017 (March 2019)
19. Reconciliation between work and family life in 2018 (April 2019)